

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR
The Development of Enrichment Curriculum
to Enhance Students' English Skills Aligned with CEFR

โดย

กรรณิการ์ กาญจน์ดา และ ฉลวย จันศรี

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2568

รหัสโครงการวิจัย มจ. 2-68-011

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR
The Development of Enrichment Curriculum to Enhance Students'
English Skills Aligned with CEFR

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัยจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประจำปี 2568

จำนวน 50,000 บาท

หัวหน้าโครงการ

นางสาวกรรณิการ์ กาญจน์ตา

ผู้ร่วมโครงการ

นางสาวฉลวย จันศรี

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

31/ ธันวาคม/ 2568

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
บทที่ 1 บทนำ	4
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
การพัฒนาหลักสูตร	8
กรอบมาตรฐาน CEFR	16
การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
กรอบแนวคิดของการวิจัย	35
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	36
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการหลักสูตร	36
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและพัฒนาหลักสูตร	37
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตร	40
บทที่ 4 ผลการวิจัย	43
ผลการศึกษาความต้องการหลักสูตร	43
ผลการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	49
ผลการทดลองใช้หลักสูตร	55

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
สรุปผลการวิจัย	61
อภิปรายผลการวิจัย	63
ข้อเสนอแนะ	71
ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้	71
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	72
เอกสารอ้างอิง	73
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก. หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย	77
ภาคผนวก ข. ภาพการจัดกิจกรรมฝึกอบรม	78
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามความต้องการหลักสูตร	80
ภาคผนวก ง. แบบประเมินความพึงพอใจ	82

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา	44
ตารางที่ 2 ทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องการพัฒนา	44
ตารางที่ 3 ความต้องการจำนวนชั่วโมงฝึกอบรม	45
ตารางที่ 4 ความต้องการ/ จำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในภาพรวม	46
ตารางที่ 5 ความต้องการพัฒนาทักษะการฟัง	46
ตารางที่ 6 ความต้องการพัฒนาทักษะการอ่าน	47
ตารางที่ 7 ความต้องการพัฒนาทักษะการพูด/ สนทนา	48
ตารางที่ 8 ความต้องการพัฒนาทักษะการเขียน	48
ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ (กลุ่มนักร้อง)	51
ตารางที่ 10 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในภาพรวม (กลุ่มนักร้อง)	52
ตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายด้าน (กลุ่มนักร้อง)	53
ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ (กลุ่มทดลองจริง)	55
ตารางที่ 13 ค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR	56
ตารางที่ 14 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในภาพรวม (กลุ่มทดลองจริง)	56
ตารางที่ 15 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายด้าน (กลุ่มทดลองจริง)	57
ตารางที่ 16 ผลการทดสอบ MJU-DEED ปี 2568 ภาพรวมของแต่ละสาขา	59

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR ได้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ 2568 ผู้วิจัยขอขอบคุณ กองแผนงานที่ประสานงานโครงการวิจัยให้ได้รับงบประมาณ ตลอดจนตรวจสอบและควบคุมให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และอุปกรณ์ในการทำงานและเก็บข้อมูลวิจัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและให้คำชี้แนะในการดำเนินงานวิจัย ขอขอบคุณคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการพิจารณาและรับรองโครงการวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ที่เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนช่วยและสนับสนุนให้การดำเนินงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กรรณิการ์ กาญจน์ดา

การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR
The Development of Enrichment Curriculum
to Enhance Students' English Skills Aligned with CEFR

กรรณิการ์ กาญจันดา และ ฉलय จันศรี
Kannika Kanjunda and Chaluay Jansri

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ อ.ร้องกวาง จ.แพร่

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่ 1) เพื่อสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงโดยการกำหนดคุณสมบัติเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการหลักสูตร แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และทดสอบค่าที

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ความต้องการและความจำเป็นของหลักสูตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะการฟังมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ ทักษะการพูด ($\bar{X} = 4.11$) ทั้งนี้ นักศึกษาเห็นว่าการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ MUU-DEEP มีความจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 99.16

2. ผลการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR พบว่าหลักสูตรมี 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR มีความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.0.62) และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00

4. ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 31.55 คะแนน และ 64.53 คะแนนตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.0.63)

5. ดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 31.55 (SD = 8.52) และหลังเรียนเท่ากับ 64.53 (SD = 7.14) จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.68 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ, หลักสูตรเสริม, กรอบ CEFR, ทักษะภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to develop a supplementary English language skills course for undergraduate students based on the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). The specific objectives were: (1) to design the supplementary English skills course and determine its effectiveness index, and (2) to examine the effects of implementing the CEFR-based supplementary English skills course. The sample group consisted of 39 fourth-year undergraduate students majoring in Animal Production Technology at Maejo University, Phrae Campus. The participants were selected through purposive sampling based on predetermined criteria. The research instruments included a needs analysis questionnaire, an English language skills test, and a student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, content analysis, and t-test.

The results of the study are presented as follows.

1. Needs and Necessities - The results indicated that students demonstrated the greatest need for the development of listening skills ($\bar{X}=4.41$), followed by speaking skills

($\bar{X}$ = 4.11). Furthermore, the students perceived English language training aimed at preparing for the MJU-DEEP examination to be essential, representing 99.16% of the respondents.

2. Results of the curriculum development – It indicated that the developed curriculum consisted of six key components: principles, objectives, content, learning activities, learning materials, and measurement and evaluation.

3. Results of the curriculum quality - The experts revealed that the developed curriculum demonstrated a high level of appropriateness across its components ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.62). In addition, the content validity of the course components, as measured by the Index of Item-Objective Congruence (IOC), ranged from 0.67 to 1.00, indicating an acceptable to excellent level of congruence.

4. Results of the Course Implementation – It showed that the mean scores of the pre-test and post-test of students majoring in Animal Production Technology were 31.55 and 64.53, respectively. A comparison between the pre-test and post-test scores indicated that the students' post-test scores were significantly higher than their pre-test scores at .05 level. Regarding the evaluation of satisfaction with the instructional management based on the course, the findings revealed that the students' overall satisfaction across all aspects was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.63).

5. Effectiveness Index -The results indicated that the students' mean pre-test score was 31.55 (SD = 8.52), while the mean post-test score was 64.53 (SD = 7.14), out of a total score of 80. The effectiveness index (E.I.) of the course was 0.68, which exceeded the established criterion.

Key words: English curriculum development, supplementary curriculum, the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), English language skills

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยที่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้เรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระยะเวลา 12 ปี อีกทั้งในระดับอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษายังได้ออกประกาศ เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาให้อยู่ในระดับที่ใช้งานได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าองค์ความรู้ ที่เป็นสากล ก้าวทันโลก รองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และช่วยเพิ่มขีดความสามารถของเด็กไทย ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ คณะกรรมการการอุดมศึกษามีนโยบายยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตรของทุกระดับการศึกษา และให้ใช้มาตรฐาน CEFR เป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา โดยได้กำหนดนโยบายนี้ไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลานาน แต่พบว่าผู้เรียนส่วนมากมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จากรายงานดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ค.ศ. 2021 โดย Education First (EF) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถระดับต่ำมาก เมื่อเทียบกับอีก 112 ประเทศทั่วโลก ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (Education First, 2021 อ้างใน ผานิต สิงหสุวรรณ และคณะ, 2566, หน้า 15)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา และผลักดันให้ทุกคณะมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว รวมทั้ง มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ จึงต้องการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR ที่สามารถนํานโยบายมาสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

ปัญหาวิจัย

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและจัดให้เป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน และมีนโยบายจัดการทดสอบเพื่อวัดสมรรถนะภาษาอังกฤษของนักศึกษา อย่างไรก็ตามสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะวิทยาเขตแพร่ ไม่มีครูสอนภาษาอังกฤษชาวต่างประเทศ หรือเป็นเจ้าของภาษา ขาดกิจกรรมส่งเสริมให้ได้ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารนอกห้องเรียน รวมทั้ง ไม่มีสิ่งแวดล้อมหรือบริบทการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา แม้ว่ามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ได้จัดให้มีโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมพร้อมการทดสอบ MJU-DEEP มาโดยตลอด แต่กลับมีนักศึกษาไม่มากนักที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการทดสอบสมรรถนะภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อทราบถึงสภาพและปัญหา แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในการเตรียมความพร้อมในการทดสอบ MJU-DEEP ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มีแนวทางดำเนินการอย่างไร
2. หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังเข้าร่วมหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR อยู่ในระดับใด
4. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR อยู่ระดับใด

สมมติฐานการวิจัย

H1₁: นักศึกษาที่เข้าร่วมหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะภาษาอังกฤษ (รวม 4 ทักษะ) หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$).

H0₁: ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม.

H1₂: นักศึกษาหลังเข้าร่วมหลักสูตรดังกล่าวจะมีระดับ CEFR ที่สูงขึ้น ในทักษะเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ.

H0₂: ไม่มีการเปลี่ยนแปลงระดับ CEFR อย่างมีนัยสำคัญหลังการฝึกอบรม.

H13: นักศึกษาที่ได้รับหลักสูตรตามกรอบ CEFR จะแสดงระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย > เกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น >3.5/5).

H03: ความพึงพอใจอยู่ในระดับไม่สูง ($\leq$ เกณฑ์).

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่

1. เพื่อสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 167 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงโดยการกำหนดคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประกอบด้วยเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะการฟัง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะการพูด, กิ่งการพูด/ การสนทนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะการเขียน (เน้นไวยากรณ์ในการเขียน) และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะการอ่าน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

1 ปี 3 เดือน ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 ถึง 31 ธันวาคม 2568

ระยะเวลาการฝึกอบรม

กลุ่มนาร่อง อบรมวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

กลุ่มทดลองจริง อบรมวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 และ 1-3 สิงหาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

****หมายเหตุ** มีการขยายระยะเวลาในการทำโครงการวิจัย เนื่องจากต้องอบรมและเก็บข้อมูลในช่วงเวลา การเตรียมพร้อมและทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP เดือนสิงหาคม 2568 ทั้งนี้ ในช่วงเดือนมีนาคม - มิถุนายน 2568 เป็นช่วงปิดเทอม ไม่มีนักศึกษาเข้าร่วมการฝึกอบรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะได้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR เพื่อส่งเสริม ทักษะภาษาอังกฤษในบริบทการเรียนรู้สู่นานาชาติ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษา อีกทั้งได้ทราบความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา และความพึงพอใจ ของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR ตลอดจนได้แนวทาง ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา การเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาในการ ทดสอบ MJU-DEEP การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ วิทยาเขตหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรม ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

นิยามศัพท์

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสร้างหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา ตามกรอบ CEFR ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการหลักสูตร ขั้นตอนที่ 2) สร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร และขั้นตอนที่ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตร

ทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะการฟัง การพูด/ กังการพูด การเขียน (ไวยากรณ์) และการอ่าน ของนักศึกษาที่เป็นผลมาจากการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตาม กรอบ CEFR

การทดสอบ MJU-DEEP หมายถึง การทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (Maejo University Diagnostic Evaluation of English Proficiency) ที่จัดโดย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สำหรับ นักศึกษาและบุคลากร เพื่อประเมินทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริม ทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR โดยวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมาย องค์ประกอบ และการประเมินผลของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตรมีแตกต่างกันไปโดยนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

มารุต พัฒนาผล (2567: 3) หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาทั้งหมดที่สถานศึกษาวางแผนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 17) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายสองนัย ความหมายในวงแคบ หลักสูตรคือ วิชาที่สอน ส่วนความหมายในวงกว้าง หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนซึ่งเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

สุมิตร คุณานุกร (2538: 41) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผน หรือแนวทางของการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริการการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ได้รับการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

Ragan and Sheperd (1977: 192) นิยามหลักสูตรว่า คือ ประสบการณ์ทุกชนิดของผู้เรียนที่โรงเรียนรับผิดชอบ รวมทั้งรายวิชาที่เปิดสอน เอกสารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์ของแต่ละคน

Taba (1962: 11) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนสำหรับการเรียนรู้ (plan for learning) ที่จะเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบทั้งในและนอกโรงเรียน ครอบคลุมรายวิชา กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอน และปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่พึงประสงค์ ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

องค์ประกอบของหลักสูตรช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรทราบแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างสอดคล้อง และเหมาะสมกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2533: 8-9) เสนอว่าหลักสูตรประกอบด้วยรายละเอียด ต่อไปนี้

1. หลักการ คือ ทิศทาง หรือแนวทางในการจัดการศึกษาของแต่ละระดับ
2. จุดหมาย คือ ความประสงค์ ความต้องการทางการศึกษาที่จะนำไปสู่หลักการของหลักสูตร
3. โครงสร้าง คือ ข้อกำหนดกลุ่มวิชา รายวิชาในหลักสูตรที่เป็นวิชาบังคับ บังคับเลือก หรือเลือกเสรี
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นจุดประสงค์ทางการศึกษาสำหรับใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. เนื้อหาของรายวิชา คือ ประสบการณ์ต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่กำหนดไว้สำหรับ รายวิชา อันจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

6. สื่อการเรียน คือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีทักษะและเจตคติ
7. วิธีการสอน คือ วิธีการทุกรูปแบบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ
8. การวัดประเมินผล เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียน หรือเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533: 9) กล่าวว่าหลักสูตรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด หรือใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ใดจะมีองค์ประกอบหลักสำคัญ 4 ประการดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนรู้จบหลักสูตร ประกอบด้วย ความรู้ในเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดขั้นสูง และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม อันพึงประสงค์

2. เนื้อหาสาระ หมายถึง สาระการเรียนรู้ วิชาความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เรียนต้อง เรียนรู้ไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการใช้หลักสูตรกับผู้เรียนในเชิงบูรณาการซึ่งเป็นหน้าที่ ของผู้สอนที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระต่างๆ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งมีทักษะในการเรียนรู้ มี กระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพและมีพฤติกรรมที่งดงาม

4. การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของผู้เรียน ภายหลังการจัดการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินความเหมาะสมของ จุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

สัจดี อุทรานันท์ (2532: 244) เสนอว่าหลักสูตรควรประกอบด้วย 1) เหตุผลและความจำเป็นของ หลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ 4) การเสนอแนะเกี่ยวกับการ

จัดการเรียนการสอน 5) การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาในชุมชน 6) การประเมินผล 7) การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน

Taba (1962: 10) เสนอว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. วัตถุประสงค์ (Aim and specific objective) หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้เมื่อผู้เรียนผ่านหลักสูตรแล้วควรมีคุณสมบัติอย่างไรวัตถุประสงค์มีทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ

2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection and Organization of Content หมายถึง เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรได้รับเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีคุณลักษณะต่างๆ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Pattern of learning and teaching) หมายถึง แผนการในการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด หรือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่กำหนด

4. การประเมินผลผลิต (Program of evaluation of the outcomes) หมายถึง โครงการที่จะประเมินเพื่อดูผลผลิตที่ได้เพิ่มเป็นไปตามหลักสูตรกำหนดหรือไม่

โดยสรุป หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ช่วยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ และเจตคติของผู้เรียน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา และใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุมคุณภาพการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งหลักสูตรจะมีองค์ประกอบหลักสำคัญ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการศึกษาหาข้อมูล เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่ามีคุณภาพดีหรือไม่เพียงไร หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไปเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Stufflebeam (1971, อ้างในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 66-67) ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เรียกว่า ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มีรายละเอียดการประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่น

1.1 เป็นโครงการที่สนองปัญหา หรือความต้องการที่จำเป็นที่แท้จริงหรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายของหน่วยเหนือหรือไม่

1.3 เป็นโครงการที่มีโอกาสจะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ หรือไม่

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถาม เช่น

2.1 ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสม เพียงพอหรือไม่

2.2 กิจกรรม/ทางเลือกที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการเพื่อหาข้อดี หรือข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆที่กำหนดไว้ และเป็น การรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นๆ ด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

3.1 การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือไม่ได้ เพราะเหตุใด

3.2 เกิดปัญหา อุปสรรค ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัว หรือไม่อย่างไร

3.3 มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผล ที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วยซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญๆ เช่น

4.1 เกิดผล/ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

4.2 คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร

4.3 เกิดผลกระทบอื่นบ้างหรือไม่

การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องผ่านการประเมินหลักสูตรที่เป็นระบบและมีกระบวนการประเมินที่เป็นขั้นตอน

1.2 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

สัจต อุทรานันท (2532: 30) ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรว่า คือ การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล สภาพสังคม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 42) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรให้ดีขึ้นทั้งระบบ รวมถึงการสร้างหลักสูตร การวางแผนหลักสูตร การประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533: 9) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การวางโครงการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์กันดังที่นักการศึกษาได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

Taba (1962: 345-347) มีแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีอุปนัย (Inductive Process) คือ ออกแบบและกำหนดหลักสูตรจากระดับรากหญ้า แล้วจึงค่อยดำเนินการสู่ปัญหาที่ใหญ่ขึ้นขององค์กรโดยรวม นอกจากนี้ การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรในทางทฤษฎีเป็นงานที่ต้องจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบและเป็นตรรกะ (Logic) แต่ในทางปฏิบัติจะเริ่มขึ้นที่จุดใดจุดหนึ่งก่อนก็ได้ และเมื่อเริ่มที่จุดใดแล้วจะต้องทำการศึกษาให้ครบทั้งกระบวนการ แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Taba ที่กำหนดไว้สำหรับการพัฒนาหลักสูตรมีอยู่ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการ นักพัฒนาหลักสูตรหรือครูผู้สอนเป็นผู้สำรวจความต้องการทางการเรียนจากกลุ่มผู้เรียนทำการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนในด้านข้อมูลพื้นฐานข้อบกพร่องและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายหลังจากการได้ระบุถึงความต้องการของนักเรียนพร้อมกับวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนจะใช้ข้อมูลเหล่านี้มากำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้จะเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาซึ่งเนื้อหาที่คัดเลือกมาจะต้องเหมาะสมและมีความสำคัญกับผู้เรียน

ขั้นที่ 4 การจัดลำดับเนื้อหาวิชา เมื่อครูได้เนื้อหามาแล้วจะต้องจัดลำดับเนื้อหาวิชาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน เช่น วุฒิภาวะ ความพร้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์ การเรียนรู้เมื่อจัดลำดับเนื้อหาแล้ว ครูจะทำการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชาและสภาพผู้เรียน

ขั้นที่ 6 การจัดลำดับประสบการณ์ ครูผู้สอนเป็นคนตัดสินใจจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

ขั้นที่ 7 กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีประเมินผลนักพัฒนาหลักสูตรจะช่วยให้ในการตัดสินใจว่ามีจุดมุ่งหมายข้อใดบ้างที่ผู้เรียนได้บรรลุ ส่วนครูผู้สอนจะช่วยให้ในการคัดเลือกเทคนิควิธีการประเมินที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949: 110-125) มีลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายเป็นตัวกำหนดควบคุมการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายจึงมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นแรกเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว แล้วจึงหาวิธีการและเกณฑ์จากทฤษฎีการเรียนรู้ ปรัชญาการศึกษา และปรัชญาสังคม มากลั่นกรองจุดมุ่งหมายชั่วคราวเพื่อให้ได้มาเป็นจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตรสำหรับพื้นฐานทางจิตวิทยาและปรัชญา ในการพัฒนาหลักสูตรจะเข้ามามีบทบาท และช่วยในการตรวจสอบเพื่อความชัดเจนของการกำหนดจุดมุ่งหมายขั้นนี้เพื่อ ตอบคำถามและหาความชัดเจนว่า การจัดหลักสูตรนั้นเพื่อตอบสนองใคร ตอบสนองผู้เรียนหรือสังคม

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีสิ่งที่ต้องพิจารณา ได้แก่ 1) ผู้เรียนควรได้ฝึกกิจกรรมและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย 2) กิจกรรม และประสบการณ์ควรจะทำให้ผู้เรียนพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย 3) กิจกรรม และประสบการณ์อยู่ในขอบข่ายที่ปฏิบัติได้ และ 4) กิจกรรมและประสบการณ์หลายๆ ด้านอาจนำไปสู่จุดมุ่งหมายเพียงข้อเดียว หรือกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่าง อาจตอบสนองจุดมุ่งหมายหลายๆ ข้อได้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วย ต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลา และเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ในการจัดอย่างมีประสิทธิภาพ คือความต่อเนื่อง (Continuity) การเรียงลำดับขั้นตอน (Sequence) และการบูรณาการ (Integration)

ขั้นที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นตอนที่พิจารณาว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้จะแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยในลักษณะที่เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งจะประกอบด้วยปัจจัยนำเข้ากระบวนการ ผลลัพธ์ และผลสะท้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นไปที่การวางแผน การจัดการฝึกอบรม การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และการประเมินผล ภายใต้พื้นฐานแนวคิดของระบบซึ่งมีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

1.3 การพัฒนาหลักสูตรเสริม

ความหมายของหลักสูตรเสริม

จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2550) กล่าวว่าหลักสูตรเสริม หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ มีลักษณะที่ขยายออกทั้งแนวกว้างและลึกมากกว่าหลักสูตรปกติ โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมจะกำหนดขึ้นตามลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และเนื้อหาอาจมีนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ หรือคาบเกี่ยวกับหลักสูตรปกติ แต่จะมีความลึกและความหลากหลายมากกว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

วรพรรณ กระต่ายทอง (2558: 10) กล่าวว่า หลักสูตรเสริม หมายถึง หลักสูตรที่ขยายเพิ่มเติมสาระและกระบวนการทั้งแนวกว้างและแนวลึก และเข้มข้นอย่างเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการคิดหรือมวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อขยายหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะต่างๆ ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมจะกำหนดขึ้นตามคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เนื้อหาสาระอาจเป็นเนื้อหาในรายวิชา โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่นอกเหนือจากหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรเสริมยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจและเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเพิ่มเสริมการเรียนรู้อื่นๆ

พัชรพร ศุภกิจ (2562: 12) หลักสูตรเสริม หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เน้นการเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และความต้องการของทั้งนักศึกษาและชุมชน โดยจัดเนื้อหาเพิ่มเติมหรือคาบเกี่ยวกับหลักสูตรปกติที่มีอยู่ของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และใช้ระยะเวลาไม่นาน

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

พิสิฐ เมธภัทร (2531: 3) นำเสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การหาความต้องการของการฝึกอบรม (Needs) เป็นการสำรวจหาความต้องการหรือสภาพของปัญหาแท้จริงที่เกิดขึ้น
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกอบรม ไม่ใช่วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. การออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนของการออกแบบส่วนต่างๆ เกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการจัดการฝึกอบรมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยมีขั้นตอนที่ละเอียด ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดได้จากการวิเคราะห์หัวเรื่อง หรือการวิเคราะห์งาน จะได้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากวิเคราะห์หัวเรื่องย่อยหรืองานย่อยเรียบร้อยแล้ว และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใช้เป็นจุดสำหรับประเมินผลการฝึกอบรม

3.2 รายละเอียดของหลักสูตร ในส่วนนี้จะประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกัน ซึ่งทั้ง 4 ส่วนนี้ จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนี้ 1) เนื้อหา (Content) เป็นขั้นตอนการจัดเตรียมเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้วิเคราะห์ไป 2) สื่อ (Media) เลือกสื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ รวมถึงการคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เช่น อุปกรณ์สนับสนุนต่างๆ 3) กิจกรรม (Activity) กำหนดกิจกรรมระหว่างการศึกษาฝึกอบรมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น การทำใบแบบฝึกหัด และการทำ ใบงาน เป็นต้น 4) การประเมินผล (Evaluation) ขั้นตอนประเมินผลของชุดฝึกอบรมที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งไม่ใช่การประเมินผลของกระบวนการฝึกอบรม

4. การนำไปทดลองใช้ (Try-out) เมื่อออกแบบชุดฝึกอบรม (Curriculum Structure) แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาความเหมาะสม เช่น เวลาและภาษา ตลอดจนคุณภาพของสื่อการสอน

5. การนำไปใช้จริง (Implementation) หลังจากการทดลองใช้และนำมาปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จึงนำชุดฝึกอบรมไปใช้สำหรับการฝึกอบรมจริงๆ

6. การประเมินผลการฝึกอบรม (Evaluation) เป็นการประเมินผลที่กระบวนการ เช่น ความสอดคล้องเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ วิทยาการการจัดการฝึกอบรมและผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรม

7. การสรุปผล (Outcome) เป็นการติดตามผลของผู้เข้ารับการอบรมหลังจากการอบรมผลแล้ว ให้สรุปผล ข้อดีข้อเสีย พร้อมกับข้อเสนอแนะ และนำมาปรับปรุง

การพัฒนาแบบหลักสูตรฝึกอบรมมีขั้นตอนที่ต่อเนื่องและซับซ้อน โดยแต่ละขั้นจะมีความสำคัญต่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรในทุกขั้นตอนจะต้องมีการตรวจสอบ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และกระบวนการพัฒนาจะต้องศึกษาจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่วางไว้และเป็นหลักสูตรมีประสิทธิภาพต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงาน

กระบวนการการศึกษาฝึกอบรม มีขั้นตอนสำคัญดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 42)

1. ขั้นตอนการสำรวจวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน คุณสมบัติ หน้าที่และภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ความต้องการของหน่วยงาน ความจำเป็นของภารกิจหรือความต้องการทางสังคม

2. ขั้นตอนการนำข้อมูลความต้องการมากำหนดขอบเขตของการฝึกอบรมในรูปแบบของ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือวัตถุประสงค์ทั่วไป

3. ขั้นตอนการออกแบบกระบวนการฝึกอบรมและสร้างหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือวัตถุประสงค์เฉพาะ การกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร วิธีการสอน สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุน วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดผล การบริหารจัดการบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ

4. ขั้นตอนการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ฝึกอบรมจริง ในขั้นตอนนี้อาจมีการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (Try-out) ก่อน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปดำเนินการใช้จริง

5. การประเมินผล เป็นการประเมินกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมด เก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร ความเหมาะสมของการจัดฝึกอบรมในด้านต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

โดยสรุป หลักสูตรเสริมคือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มเติมจากหลักสูตรปกติ เพื่อขยายความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ และบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา เนื้อหาอาจอยู่นอกเหนือหรือคาบเกี่ยวกับหลักสูตรปกติ มีความเข้มข้นและหลากหลาย เน้นกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พร้อมการประเมินผลที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรเสริมใช้กระบวนการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบหลักสูตร ทดลองใช้ นำไปใช้จริง และประเมินผล เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. กรอบมาตรฐาน CEFR

2.1 ที่มาและความหมายของกรอบมาตรฐาน CEFR

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (Common European Framework of Reference for Languages) ใช้ตัวย่อ CEFR คือ กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา ซึ่งเป็นมาตรฐานประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินภาษาที่ สองหรือภาษาต่างประเทศ กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในทวีปยุโรปและได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้นจากหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก (Council of Europe, 2018) กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 โดยสภายุโรปต้องการพัฒนาการศึกษาด้านภาษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างประเทศ และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้จริง ในปี พ.ศ. 2533 ได้สภายุโรปกำหนดให้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการทำงานระหว่างผู้สอนภาษาทุกประเทศในสหภาพยุโรปและใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับความสามารถทางด้านภาษา ในปี พ.ศ. 2539 – 2541

สภายุโรปได้นำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR ฉบับร่างมาทดลองใช้ และได้ถูกเปิดตัวอย่างเป็นทางการ ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจากกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR สามารถประยุกต์ใช้ได้หลายบริบทและครอบคลุมภาษาได้มากถึง 40 ภาษา สภายุโรปได้พัฒนากรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR อย่างต่อเนื่อง ระหว่างปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2566 (Council of Europe, 2001) ปัจจุบันกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR ได้นำมาใช้ในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของผู้รับการทดสอบแต่ละบุคคล โดยการวัดระดับของกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษา CEFR ไม่ได้ยึดตามแบบทดสอบใดแบบทดสอบหนึ่งเป็นพิเศษ แต่เป็นการกำหนดทักษะต่าง ๆ 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ของผู้รับการทดสอบ ที่สามารถเทียบเคียงได้กับการทดสอบความสามารถทางภาษา TOEIC IELTS หรือ TOEFL (Council of Europe, 2018)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557: 4-6) อธิบายว่ากรอบ CEFR คือมาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ การสอนและการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

สำหรับระดับอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดนโยบายยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกหลักสูตรและทุกระดับ โดยใช้กรอบมาตรฐาน CEFR เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะและประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 2 และยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สกศ, 2560)

จากกรอบนโยบายดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้อยู่ในระดับใช้งานได้ (Working Knowledge) 2) ให้กำหนดตัวชี้วัดและมีการประเมินผลที่ชัดเจน 3) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด 4) จัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 5) จัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้ารับการทดสอบภาษาอังกฤษด้วยแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้นโดยสามารถเทียบผลกับ CEFR หรือมาตรฐานสากลอื่นเพื่อให้ทราบระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน โดยนำผลการประเมินบันทึกไว้ในใบรับรองผลการศึกษา หรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559)

2.2 การจำแนกกลุ่มผู้เรียน และระดับความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบ CEFR

CEFR จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลักและแบ่งเป็น 6 ระดับความสามารถ ดังนี้

level group	A		B		C	
level group name	Basic User ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน		Independent User ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ		Proficient User ผู้ใช้ภาษาขั้นคล่องแคล่ว	
level	A1	A2	B1	B2	C1	C2
level name	Breakthrough or beginner	Waystage or elementary	Threshold or intermediate	Vantage or upper intermediate	Effective Operational Proficiency or advanced	Mastery or proficiency

ทั้งนี้ ในแต่ละระดับได้กำหนดความสามารถในการใช้ภาษาไว้ ดังนี้

ระดับ	คำอธิบาย
A1	ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตัวเองและผู้อื่น ทั้งยังสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่นได้ เช่น เขาอยู่ที่ไหน รู้จักใครบ้าง มีอะไรบ้าง และตอบคำถามเหล่านั้นได้ ทั้งยังสามารถเข้าใจบทสนทนาเมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน
A2	ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคในชีวิตประจำวันในระดับกลาง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ ภูมิศาสตร์ การทำงาน และสามารถสื่อสารในประโยคในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทัวไป และการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถบรรยายความฝัน ความคาดหวัง ประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้
B1	ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่วไปได้ เมื่อเป็นหัวข้อที่คุ้นเคย หรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตุผลสั้นๆ ได้
B2	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับดี สามารถใช้ภาษา พูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้อง และคล่องแคล่วขึ้น รวมทั้งสามารถจะอ่านและทำความเข้าใจบทความที่มีเนื้อหายากขึ้นได้
C1	ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาวๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้สามารถแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของตนได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่ต้องหยุดคิดหาคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคมการทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพูดและเขียนข้อความที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจนและถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ พร้อมทั้งสามารถใช้คำเชื่อมประโยคได้อย่างถูกต้อง
C2	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยมใกล้เคียงเจ้าของภาษา สามารถใช้ภาษามาตรฐานได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารได้ดี สามารถอ่านบทความที่เป็นภาษาต้นฉบับ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวรรณกรรม) ได้เข้าใจ สามารถ และเลือกใช้ภาษาสำหรับพูดและเขียนได้อย่างเหมาะสม

CEFR Descriptors คำอธิบายลักษณะการใช้ภาษา แยกตามทักษะโดยสรุป ดังนี้

ระดับ	 ฟัง (Listening)	 พูด (Speaking)	 อ่าน (Reading)	 เขียน (Writing)
A1	เข้าใจคำและประโยคสั้น ๆ ที่พูดซ้ำ ชัดเจน	แนะนำตัว ถาม-ตอบเรื่องส่วนตัวง่าย ๆ	อ่านคำ ป้าย และประโยคสั้น ๆ	เขียนข้อมูลส่วนตัว ประโยคสั้นมาก
A2	เข้าใจบทสนทนาสั้น ๆ ในชีวิตประจำวัน	สื่อสารเรื่องใกล้ตัวได้ แม้ยังไม่คล่อง	อ่านข้อความสั้น ๆ เช่น อีเมล โน้ต	เขียนข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
B1	เข้าใจใจความหลักของการสนทนาทั่วไป	เล่าเรื่อง ประสบการณ์ ความคิดเห็นได้	อ่านบทความทั่วไป เข้าใจประเด็นหลัก	เขียนข้อความต่อเนื่อง อธิบายความคิดได้
B2	เข้าใจการสนทนายาว ข่าว การอภิปราย	พูดได้คล่อง แสดงความคิดเห็นชัดเจน	อ่านบทความซับซ้อน วิเคราะห์ได้	เขียนเรียงความ/รายงานอย่างเป็นระบบ
C1	เข้าใจเนื้อหาหายาก นามธรรม หรือเชิงวิชาการ	ใช้ภาษาได้คล่อง ยืดหยุ่นตามบริบท	อ่านงานยาว ซับซ้อน เชิงวิชาการ	เขียนงานเป็นทางการ มีโครงสร้างดี
C2	เข้าใจแทบทุกอย่าง แม้พูดเร็วหรือแฝงนัย	พูดเหมือนเจ้าของภาษา แม่นยำ เป็นธรรมชาติ	อ่านและตีความงานเขียนทุกประเภท	เขียนได้ซับซ้อน ชัดเจน ระดับมืออาชีพ

ที่มา Council of Europe, 2025

2.3 แนวทางการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. ใช้ CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ / การพัฒนา โดยใช้ระดับความสามารถ 6 ระดับของ CEFR เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับนักเรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.6)	ผู้ใช้ภาษาขั้นเริ่มต้น	A1
ผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (ม.3)	ผู้ใช้ภาษาขั้นเริ่มต้น	A2
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.6 / ปวช.)	ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ	B1

ดังนั้น ในการประเมินหรือตรวจสอบผลการจัดการศึกษา หรือผลการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ข้างต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละระดับควรได้มีการทดสอบหรือวัดผล โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาผ่านเกณฑ์ระดับความสามารถ ที่กำหนดหรือไม่

2. ใช้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยนำระดับความสามารถทางภาษาที่ กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้แต่ละระดับ มากำหนดเป้าหมายของหลักสูตร และใช้คำอธิบายความสามารถทางภาษา ของระดับนั้นๆ มากำหนดกรอบเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3. ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยนำระดับความสามารถทางภาษาและคำอธิบายความสามารถ ทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้แต่ละระดับมาพิจารณาจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แสดงออกซึ่งทักษะทางภาษาและองค์ความรู้ตามที่ระบุไว้ เช่น ในระดับ A1 ผู้สอนต้องจัดกระบวนการ เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ใช้ภาษา แนะนำ ถาม - ตอบ ปฏิสัมพันธ์พูดคุยในเรื่องที่กำหนดไว้ใน คำอธิบายดังตารางข้างต้นได้การเรียนการสอนจึงต้องเน้นให้ ผู้เรียนได้ฟังและพูดสื่อสารเป็นหลัก ผู้เรียน จึงจะมีความสามารถตามที่กำหนด

4. ใช้ในการทดสอบและการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบ/ แบบวัดที่สามารถเทียบเคียงผลได้กับกรอบ อ้างอิง CEFR เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับความสามารถของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการทดสอบเพื่อการจัดกระบวนการ เรียนการสอน กิจกรรม หรือสื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน/ ผู้เข้ารับการทดสอบใหม่มีความสามารถตามเป้าหมาย/ เกณฑ์ที่กำหนด

5. ใช้ CEFR ในการพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งมีการเตรียมตัวก่อนเข้ารับการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ มาตรฐานตามกรอบ CEFR ในการตรวจสอบระดับความสามารถของครู หลังจากนั้นมีการจัดทำฐานข้อมูล และกลุ่มครูตามระดับความสามารถเพื่อวางแผนพัฒนาและติดตามความก้าวหน้า โดยกำหนดเป้าหมาย ความสามารถด้านภาษาตามกรอบมาตรฐานCEFR ในการพัฒนาครูแต่ละกลุ่มเพื่อนำมาจัดหลักสูตร และ กระบวนการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้ภาษาผ่านเกณฑ์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และหลัง จากมีการพัฒนาแล้วให้ทดสอบหลังการพัฒนาเพื่อประเมินหลักสูตรการพัฒนา กระบวนการพัฒนา และ ความสามารถของครู เทียบเคียงกับเป้าหมายที่กำหนดและกิจกรรมดังกล่าวนี้ต้องมีการทำอย่างต่อเนื่อง

3. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching — CLT)

ในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรมุ่งเน้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) โดยปรับเปลี่ยนวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นไวยากรณ์ การท่องจำที่ผู้เรียนไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารได้ ให้เป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษา แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) จึงถูกนำมาใช้เนื่องจากเน้นการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมาย การเรียนรู้เน้นทั้งทักษะทางภาษาและพฤติกรรมทางสังคมตามสถานการณ์จริง เน้นกิจกรรมประเภทใหม่ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ เกม การโต้วาทิ และการอภิปรายมาใช้ร่วมกับรูปแบบทางสังคมที่มีการโต้ตอบมากขึ้น ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนแบ่งปันความคิดเห็นเป็นคู่หรือกลุ่ม นอกจากนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อมกัน มีลักษณะเด่น คือ กิจกรรมการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนนำไปสู่การสร้างความสามารถในการสื่อสารซึ่งเป็นเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Laumbourdi, 2018)

3.1 ความสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

Brown (2007, p. 285) อธิบายความสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การมุ่งเน้นที่องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ได้แก่ ไวยากรณ์ (Grammatical) วาทกรรม (Discourse) หน้าที่ (Functional) ภาษาสังคม (Sociolinguistic) และเชิงกลยุทธ์ (Strategic)
2. การมุ่งเน้นที่การใช้ภาษาในเชิงปฏิบัติ การใช้งานจริงและการใช้ภาษาตามหน้าที่ (Pragmatic, authentic, functional use of language) ที่มีความหมาย ซึ่งไม่ละเลยความสำคัญของรูปแบบภาษา
3. การเน้นทั้งความคล่องแคล่วและความถูกต้อง (Fluency and accuracy) ซึ่งเป็นสิ่งเสริมกัน ไม่แยกจากกัน
4. การเน้นงานในชั้นเรียน(Classroom task) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารในบริบทนอกชั้นเรียน
5. การมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีอิสระในการเรียนรู้ (Autonomous learners) และสามารถใช้ภาษา นอกเหนือจากบริบทในชั้นเรียน
6. การให้ความสำคัญกับบทบาทของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกและคำแนะนำ (Facilitator and guide) ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้เพียงอย่างเดียว

7. การให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning)

Larsen-Freeman (2008: 121-122) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอน ภาษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered) โดยให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่ว (Fluency) และความถูกต้อง (Accuracy) ในการใช้ภาษาของผู้เรียน โดยไม่เน้นไวยากรณ์ในช่วงแรก ๆ เมื่อผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ แล้วจึงเพิ่มความถูกต้องทางไวยากรณ์เป็นการนำหลักไวยากรณ์ไปใช้เพื่อการสื่อความหมายมากกว่าเน้น โครงสร้างทางไวยากรณ์ ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จะเน้นกิจกรรมเพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเป็นแนวทางการสอนภาษาสมัยใหม่ ที่ใช้หลักการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมาย การเรียนรู้คือการเชื่อมความรู้ทางภาษา (Linguistic knowledge) ทักษะทางภาษา (Language skill) และความสามารถในการสื่อสาร (Communicative ability) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อสาร

Richards and Rodgers (2003: 161) กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าเป็นการจัดการ เรียนการสอนที่จัดขึ้นตามทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งประกอบด้วยการจัดกิจกรรม 3 รูปแบบคือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง กิจกรรมการใช้ภาษาที่มีการฝึกปฏิบัติหรือทางานอย่างมีความหมาย และกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

กล่าวได้ว่า แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนอย่าง รอบด้าน โดยบูรณาการความรู้ทางไวยากรณ์ วากรรม หน้าทีทางภาษา ภาษาสังคม และกลยุทธ์การ สื่อสาร ผ่านการใช้ภาษาในบริบทจริงอย่างมีความหมาย แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับทั้งความคล่องแคล่ว และความถูกต้องในการใช้ภาษา ควบคู่กับการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและใกล้เคียงสถานการณ์จริง ครูมี บทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก ขณะที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีบทบาทเชิงรุกในการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ส่งเสริมการเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และการนำภาษาไปใช้ได้จริงทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3.2 ทักษะภาษา และความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยทักษะพื้นฐาน 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน Marlina (2018) ระบุว่าทักษะเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และควรได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบการสอนภาษาเชิงสื่อสาร และทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง

1. ทักษะการฟัง (Listening Skill)

Marlina (2018) มองว่าทักษะการฟังเป็นทักษะการรับสาร (receptive skill) ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากเป็นช่องทางแรก que ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษา แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Input Hypothesis ของ Krashen (1982) ซึ่งอธิบายว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้รับ input ที่เข้าใจได้ (comprehensible input) ในระดับที่สูงกว่าความสามารถปัจจุบันเล็กน้อย การพัฒนาทักษะการฟังจึงควรเน้นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับภาษาในบริบทจริง ผ่านสื่อเสียงที่หลากหลาย และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการฟังอย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจับใจความ และเชื่อมโยงความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะการพูด (Speaking Skill)

ทักษะการพูดเป็นทักษะการผลิตภาษา (productive skill) ที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร Marlina (2018) ระบุว่า การสอนทักษะการพูดควรคำนึงถึงทั้งความถูกต้องทางภาษา (accuracy) และความคล่องแคล่ว (fluency) พร้อมทั้งความเหมาะสมตามบริบท แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Interaction Hypothesis ของ Long (1996) ซึ่งเน้นว่าการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเจรจาความหมาย (negotiation of meaning) และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ดังนั้น การจัดกิจกรรม เช่น การสนทนา การอภิปราย และการแสดงบทบาทสมมติ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมทักษะการพูดตามแนวคิดของ Marlina

3. ทักษะการอ่าน (Reading Skill)

Marlina (2018) อธิบายว่าการอ่านเป็นกระบวนการทำความเข้าใจภาษาเขียนที่ผู้เรียนต้องผสมผสานความรู้ด้านภาษาเข้ากับความรู้เดิมและบริบทของเนื้อหา แนวคิดนี้สอดคล้องกับมุมมองของ Grabe และ Stoller (2002) ที่มองว่าการอ่านเป็นกระบวนการเชิงโต้ตอบ (interactive process) ระหว่างผู้อ่านและข้อความ งานวิจัยร่วมสมัยยังชี้ให้เห็นว่า การอ่านอย่างกว้าง (extensive reading) มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความคล่องแคล่ว คำศัพท์ และแรงจูงใจในการอ่าน เมื่อมีการสนับสนุนจากครูอย่าง

เหมาะสม (Robb & Ewert, 2024) ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของ Marlina ที่เน้นการจัดกิจกรรมอ่านอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงความหมายของผู้เรียน

4. ทักษะการเขียน (Writing Skill) (สรุปสาระสำคัญ)

Marlina (2018) มองว่าการเขียนเป็นทักษะการผลิตภาษาที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีกระบวนการเขียนของ Flower และ Hayes (1981) ซึ่งอธิบายว่าการเขียนประกอบด้วยการวางแผน การเขียน และการทบทวนแก้ไขที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ Hyland (2003, 2019) ยังชี้ว่าการเขียนในภาษาที่สองควรถูกสอนในฐานะการสื่อสารเชิงสังคม โดยผู้เรียนต้องเข้าใจโครงสร้างของข้อความและวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร การให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบจากครู (Ferris, 2011) จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marlina ที่เน้นบทบาทของครูในกระบวนการเขียน

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

Canale and Swain (1980: 147) แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Linguistic competence and Grammatical competence) หมายถึงความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างคำ ประโยค การสะกด และการออกเสียง

2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึงการใช้คำ และโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่างๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด และเขียน (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) หมายถึงการใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

3.3 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

Jack C. Richards (2006) ให้หลักการในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ CLT ไว้ดังนี้

1. Interaction: การเรียนรู้ภาษาที่สองจะเกิดขึ้นได้ง่ายถ้าผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ หรือสื่อสารในภาษานั้นอย่างมีความหมาย
2. Effective Tasks: กิจกรรมภาษาหรือแบบฝึกหัดที่มีคุณภาพในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาที่จะสื่อความหมายในภาษา เพิ่มพูนแหล่งการเรียนรู้ภาษา สังเกตการใช้ภาษาและมีส่วนร่วมในการร่วมสื่อสาร
3. Meaningful Communication: การสื่อสารจะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับตน น่าสนใจ และนามีส่วนร่วม
4. Integration of Skills: การสื่อสารเป็นกระบวนการเน้นภาพรวม (holistic process) ที่ต้องใช้ทั้งทักษะทางภาษาและหลายรูปแบบ
5. Language Discovery/Analysis/Reflection: การเรียนภาษาเกิดจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบอุปนัย (inductive learning) คือผ่านกระบวนการค้นพบกฎและรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง และจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนกฎและรูปแบบของภาษา (deductive learning)
6. Accuracy & Fluency: การเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ค่อยเป็นค่อยไป ที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการใช้ภาษาและจากการลองผิดลองถูกในภาษา และถึงแม้ความผิดพลาดในการใช้ภาษาจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ แต่เป้าหมายปลายทางของการเรียนภาษาคือการมีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม
7. Individuality: ผู้เรียนแต่ละคนมีหนทางพัฒนาภาษาของตนเอง และมีอัตราการพัฒนาที่ไม่เท่ากันและมีความต้องการและแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ต่างกัน
8. Learning and Communication Strategies: การเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการเรียนและกลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
9. Teacher as a facilitator: บทบาทของผู้สอนในห้องเรียน คือ ผู้ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและใช้ภาษาและให้ผลสะท้อนกลับในการใช้ภาษาและการเรียนภาษาของผู้เรียน
10. Collaboration & Sharing atmosphere: ห้องเรียนเปรียบเสมือนชุมชนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

Lottie Baker & Janet Orr (2014, อ้างใน สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2558: 39-41) สรุปการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามหลักทฤษฎีและงานวิจัยไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพด้วยความถูกต้องและคล่องแคล่ว (A focus on effective communication with accuracy and fluency) ความสามารถในการสื่อสารเป็นเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้นสัมพันธ์กับความถูกต้องในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ซึ่งต้องควบคู่ไปกับความคล่องแคล่วในการพูดและการเขียน (Hymes, 1971) นอกจากนี้ Canale & Swain(1980) ได้เพิ่มเติมจากแนวคิดของ Hymes โดยสรุปความสามารถที่จำเป็นในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไว้ 4 ประการ ประกอบด้วยความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical) ด้านวาทกรรม (Discourse) ด้นภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic) และด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic) และที่ผ่านมามากวสิทศวรรษ นักวิชาการยังคงศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อยืนยันความสำคัญของความถูกต้องในความรู้ด้านหน่วยเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความคล่องแคล่วในการสื่อสาร

2. ความกล้าใช้ภาษาในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Risk-taking in Cooperative Groups) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันแสดงถึงการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Johnson & Johnson, 1999) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาเป็นกลุ่มที่มีโครงสร้างของการเอื้อประโยชน์ต่อกันในกลุ่ม (Kagan, 1994) กลุ่มนั้นสำคัญต่อการเริ่มใช้ภาษาของนักเรียนที่ประหม่าในการพูดต่อหน้ากลุ่มใหญ่ กิจกรรมในกลุ่มเล็ก ๆ จะสร้างแรงจูงใจในการใช้ภาษาและกระตุ้นนักเรียนให้กล้าเสี่ยงในการใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาใหม่ (Calderon, Slavin,& Sanchez, 2011)

3. เชื่อมโยงกับความหมายและบริบท (Connected to Meaning and Context) ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนจะมีพัฒนาการทางภาษาด้วยการใช้ภาษาในชีวิตจริง (Harmer, 2003 ; Nunan, 1989) สอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมวัฒนธรรมของ Vygotsky ที่ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า “วิธีที่ดีที่สุดที่จะเรียนรู้และสอนภาษาคือการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม” (Chaiklin, 2003) ภาระงานด้านภาษาควรเชื่อมโยงกับบริบทของชีวิตจริงที่มีความหมายต่อนักเรียน นั่นคือภาระงานด้านภาษานั้นอาจจะเชื่อมโยงถึงประเด็นทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในชีวิตจริง

4. ทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking Skills) ทักษะการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญมากสำหรับนักเรียนในทุกสาขาวิชาไม่เพียงแต่ด้านภาษาเท่านั้น ทฤษฎีการคิดที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย คือทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม (Bloom’s Taxonomy) Bloom (1956) เสนอแนวคิดว่านักเรียนมีความจำเป็นที่ต้องรู้จักทักษะการคิดทั้งในระดับสูงและระดับล่าง ทักษะในระดับล่าง คือการจำและความเข้าใจ เช่น การจดจำคำศัพท์ใหม่และเข้าใจลีพื้นฐาน ทักษะในระดับสูง คือ การสังเคราะห์ และการประเมินผล

เช่น การรวบรวมข้อมูลย่อยในการเล่าเรื่อง หรือแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจด้วยเหตุผลทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะภาระงานด้านการสื่อสารนั้นต้องบูรณาการ ทั้งทักษะระดับล่างและระดับที่สูงขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในการสร้างภาษาใหม่นั้นนักเรียนต้องจดจำคำศัพท์ ใหม่ สังเคราะห์ความคิด และประเมินเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการสื่อสาร

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Jack C. Richard (2006) เสนอวิธีการสอนเพื่อการสื่อสารอีก 2 วิธี ที่เน้นกระบวนการ คือ แนวการสอน ภาษาโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (Content-Based Approach: CBI) และแนวการสอนที่ยึดภาระงานป็นฐาน (Task-Based Instruction: TBI) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวการสอนภาษาโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (Content-Based Approach) เป็นแนวการสอนที่ เน้นเนื้อหาสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกับจุดหมายของการสอนภาษาโดยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้ และพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไปด้วย ดังนั้น การคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาให้ผู้เรียนจึง เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเนื้อหาจะต้องเอื้อต่อการบูรณาการการสอนภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถติดตาม ประเมินข้อมูล ของเรื่อง และพัฒนาการเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาใน ลักษณะองค์รวม (Whole Language Learning)

2. แนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐาน (Task-Based Approach) เป็นการเรียนรู้ภาษาที่เกิดจาก การปฏิสัมพันธ์ ในขณะที่ทำภาระงานให้สำเร็จ ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างจะเป็นผลที่ได้จากการฝึก ใช้ภาษาในขณะทำกิจกรรม โดยเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากกระบวนการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน จนคล่องตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (Willis, 1996)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

- 1) เพื่อให้สามารถใช้องค์ความรู้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ
- 2) เพื่อให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ทางภาษาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงได้
- 3) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดโดยผ่านกระบวนการปฏิบัติภาระงาน
- 4) เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.4 ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

Mugableh and Khreisat (2019: 189-218) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเสนอ (Presentation) ขั้นฝึก (Practice) และ ขั้นผลิตภาษา (Production) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (Presentation) ผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้ทางภาษา (Informant) และเป็นแบบอย่างที่ถูกต้อง รูปแบบของภาษาเน้นที่ความถูกต้อง (Accuracy) ผู้สอนจะนำเสนอศัพท์ เนื้อหาใหม่ และให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาโครงสร้างไวยากรณ์และรูปประโยคต่าง ๆ รวมถึงความหมายของคำศัพท์

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก (Practice) ผู้เรียนจะใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วในขั้นนำเสนอ ในการฝึกพูด (Oral practice) โดยเน้นความถูกต้อง (Accuracy) และความคล่องแคล่ว (Fluency) การฝึกอาจจะฝึกทั้งชั้นเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือเป็นรายบุคคล โดยผู้สอนจะยังไม่แก้ไขข้อผิดพลาดระหว่างที่ผู้เรียนกำลังฝึกใช้ภาษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนใช้ภาษาให้คล่องแคล่วก่อน แล้วผู้สอนจึงแนะนำให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดหลังจากการฝึก

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา (Production) ผู้เรียนนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วในขั้นฝึก ไปใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์ ชี้แนะแนวทางและช่วยเหลือเท่านั้น ถ้าผู้เรียนมีข้อผิดพลาดผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะเพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้ กิจกรรมการใช้ภาษาในขั้นนี้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การแสดงในสถานการณ์จำลอง (Simulation) โดยให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาด้วยการอภิปราย (Discussion) การเขียนความเรียง (Composition)

โดยสรุป ขั้นตอนการสอน CLT เริ่มต้นโดยนำเสนอเนื้อหาซึ่งเป็นการให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ ตามด้วยขั้นฝึก ซึ่งผู้เรียนจะจดจำรูปแบบการใช้ภาษา พร้อมเข้าใจความหมาย แล้วนำมาฝึกใช้ในสถานการณ์จนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วทั้งในการพูดและการเขียน และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ โดยผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง

3.5 กระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามกรอบ CEFR

กระบวนการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ กิจกรรม เทคนิคการสอน และบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

1. กิจกรรม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากเพราะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารที่สมจริงในห้องเรียน (Richards, 2006) กิจกรรมที่ดีขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม และลักษณะการจัดกิจกรรม

1.1 ลักษณะของกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์บทเรียน มีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรับรู้

ผลของการสื่อความหมาย มีโอกาสเลือกตามความต้องการ ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มี และเป็นกิจกรรมน่าสนใจ ท้าทาย และฝึกให้ผู้เรียนมีกลยุทธ์การเรียนรู้

1.2 ลักษณะของการจัดกิจกรรม สามารถทำได้หลายลักษณะ ได้แก่ การจัดกิจกรรมรายบุคคล (Individual work) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามลีลาการเรียนรู้ (Learning style) ในรูปแบบที่ตนต้องการ การจัดกิจกรรมแบบคู่ (Pair work) เป็นกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันที่จะต้องคิดและทำร่วมกัน (Collaborative learning) ทำให้เกิดการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริง การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม (Group work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะอิสระ (Autonomy) ลดการพึ่งครูผู้สอน และการจัดกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น (Class work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น

2. เทคนิคการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญเพราะช่วยในการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารประสบความสำเร็จเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

2.1 ให้ผู้เรียนได้พบและได้ใช้ภาษาในการสื่อสารให้มากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับสารที่สื่อสารออกไป ไม่ใช่ตัวภาษา

2.2 ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาได้ง่ายขึ้น ได้แก่ เนื้อหา งาน/กิจกรรม สื่อจริง

2.3 หาวิธีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และไม่เครียด

2.4 สร้างความสนใจ/ สอดแทรกสิ่งที่ผู้เรียนสนใจในบทเรียน

2.5 เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Process) มากกว่าผลงานการเรียนรู้ (Product)

3. บทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียน

Richards and Rodgers (2006) เสนอบทบาทผู้สอนและผู้เรียนว่าต้องปรับเปลี่ยนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

3.1 บทบาทครู (Teacher's Role) ครูมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ครูจะควบคุมการเรียนรู้ในช่วงที่มีการฝึกรูปแบบภาษาเท่านั้น แต่ในช่วงที่ให้ผู้เรียนใช้ภาษา ครูจะลดบทบาทลงเป็นเพียงผู้กำกับรายการ คอยให้ความสะดวกตลอดจนให้ความช่วยเหลือเมื่อ ผู้เรียนต้องการเท่านั้น ครูจะกระตุ้นให้กำลังใจช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ได้ความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammar Competence)และความสามารถทางด้านสื่อสาร (Communicative Competence) ของผู้เรียน

3.2 บทบาทผู้เรียน (Learner's Role) ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในห้องเรียนมากกว่าครู ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ลงมือใช้ภาษาด้วยตนเอง โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันและผู้เรียนพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น โดยนำสิ่งที่ตนเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นเครื่องมือช่วยในการหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนสนใจจากห้องสมุดอินเทอร์เน็ต เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อร่วมชั้นเรียนได้ด้วย

โดยสรุป แนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองข้อจำกัดของแนวการสอนภาษาที่เน้นโครงสร้างและความถูกต้องทางไวยากรณ์เป็นหลัก โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในบริบทจริง แนวคิดนี้มีรากฐานจากทฤษฎีความสามารถเชิงสื่อสารของ Hymes ซึ่งขยายกรอบความสามารถทางภาษาให้ครอบคลุมมิติทางสังคม วัฒนธรรม และกลยุทธการสื่อสาร ต่อมา Canale และ Swain ได้พัฒนาแนวคิดดังกล่าวให้เป็นกรอบความสามารถเชิงสื่อสารที่ประกอบด้วยความสามารถด้านไวยากรณ์ สังคมภาษา วาทกรรม และกลยุทธ ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานสำคัญของ CLT ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์และการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย (Canale & Swain, 1980; Hymes, 1972) ในขณะเดียวกัน กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป (Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ได้รับการพัฒนาโดย Council of Europe เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสากลในการอธิบายและประเมินความสามารถทางภาษาอย่างเป็นระบบ CEFR แบ่งระดับความสามารถออกเป็นหกระดับ ตั้งแต่ A1 ถึง C2 พร้อมคำอธิบายเชิงพฤติกรรมหรือ can-do descriptors ที่ระบุสิ่งที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงในทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ความชัดเจนและความยืดหยุ่นของกรอบ CEFR ส่งผลให้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติ และถูกนำไปใช้ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การประเมินผล และการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษ (Council of Europe, 2001, 2020) งานวิชาการจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า CLT และ CEFR มีความสอดคล้องกันในเชิงแนวคิด เนื่องจากทั้งสองกรอบให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาในบริบทจริงและมุ่งพัฒนาความสามารถเชิงสื่อสารของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ทั้งสองมีบทบาทที่แตกต่างกัน โดย CLT ทำหน้าที่เป็นกรอบเชิงระเบียบวิธีที่ชี้นำวิธีการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ CEFR ทำหน้าที่เป็นกรอบเชิงผลลัพธ์ที่กำหนดระดับความสามารถและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน การบูรณาการ CLT กับ CEFR จึงช่วยเชื่อมโยงกระบวนการเรียนการสอนเข้ากับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถวัดและเปรียบเทียบได้ในระดับสากล (EFL Cafe, 2025; North, 2014)

การนำ CEFR มาใช้ร่วมกับ CLT ในบริบทชั้นเรียนช่วยเพิ่มความเป็นระบบในการออกแบบบทเรียน และการประเมินผล โดยครูสามารถใช้ CEFR descriptors เป็นเป้าหมายการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรม เชิงสื่อสารตามแนว CLT เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าว แนวทางนี้ไม่เพียงช่วยให้การเรียน การสอนมีความชัดเจนและโปร่งใสมากขึ้น แต่ยังส่งเสริมการประเมินเชิงรูปแบบ การประเมินตนเอง และการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาภาษาในศตวรรษที่ 21 (Little, 2006; Richards, 2006) ในระดับนโยบายและการพัฒนาหลักสูตร การบูรณาการ CLT และ CEFR ถูก นำไปใช้ในหลายประเทศทั้งในและนอกยุโรป เพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนภาษาอังกฤษและเพิ่ม ความสามารถเชิงสื่อสารของผู้เรียน ในบริบทสากล อย่างไรก็ตาม งานวิจัยชี้ว่าความสำเร็จของการบูรณา การดังกล่าวขึ้นอยู่กับความเข้าใจของครู การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และความสามารถในการปรับใช้ CEFR ให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น หาก CEFR ถูกใช้เป็นแนวทางเชิงยืดหยุ่นควบคู่กับหลักการของ CLT จะช่วยสร้างสมดุลระหว่างมาตรฐาน สากลและความต้องการเฉพาะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัชรพร ศุภกิจ (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 7 คน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย หลักสูตรเสริม แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรเสริม เพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาพัฒนาขึ้นอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ โดยมี หลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา วัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา มีเนื้อหา เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา ขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตรตามรูปแบบ ADLER ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร (A: Analysis) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (D: Development) องค์ประกอบของหลักสูตร 8 องค์ประกอบ คือ หลักการและ เหตุผล (Rationale) เป้าหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objective) เนื้อหา/โครงสร้างหลักสูตร (Content) กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activity) ระยะเวลา (Duration) สื่อการเรียนรู้ (Learning Materials)

และการ ประเมินผล (Evaluation) ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้(L: Learning Activity Management) และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรเพื่อทบทวน ER: Evaluation for Revision) 2) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร มีดังนี้ 2.1) ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ แบบสองภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ ซึ่งองค์ประกอบของ แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา และก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ 2.2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสอง ภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมกับ ระดับของผู้เรียน บริหารและชั้นเรียนจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแบบสองภาษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา 2.3) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้แบบสองภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด

สรสรเสริญ เลาสถิต (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะภาษาอังกฤษระดับ B1 ในรูปแบบออนไลน์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะภาษาอังกฤษระดับ B1 ใน รูปแบบออนไลน์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และศึกษา ผลของการนำหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะไปใช้ มีขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมฐานสมรรถนะ 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะ เลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ยังไม่ ผ่านการสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ ระดับ B1 แบ่งออกเป็น 1) แขนงวิชาการจัดการ 11 คน 2) แขนงวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ 13 คน 3) แขนงวิชาการตลาดดิจิทัล 6 คน 4) สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ ทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการดิจิทัล 14 คน 5) สาขาวิชาการบัญชี 8 คนและ 6) สาขาวิชานวัตกรรมการ สื่อสาร 12 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 64 คน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัด ความรู้ภาษาอังกฤษในระดับ B1 ตามกรอบ CEFR ($p = 0.36$, $r = 0.72$) 2) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), และการทดสอบ t(t-test), ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะ ประกอบด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาการอบรม รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ (การนำเข้าสู่ บทเรียน กิจกรรมการสอน กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ และการสรุปเนื้อหาความรู้) สื่อการสอน และการวัด และประเมินผล 2) ก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับ B1ตามกรอบ CEFR แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการฝึกอบรมผู้เข้าอบรมมีความรู้ภาษา

อังกฤษในระดับ B1ตามกรอบ CEFR ($\bar{X}$ = 60.42, S.D. = 12.33) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X}$ = 30.14, S.D. = 7.94) 3) ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.66)

สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต, สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต และ เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2568) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ระดับมัธยมศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนเสิงสาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สภาพและแนวทางการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบ CEFR 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบ 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบ การวิจัยฉบับนี้เป็นแบบผสมผสานวิธีโดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 45 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้สัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบ สภาพและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบ CEFR โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบ และกระบวนการบริหาร E-POLC 3) ผลการประเมินหลังการใช้รูปแบบพบว่า ผลประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 4) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สุทัศน์ สังคะพันธ์ (2566) ศึกษา รูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตาม มาตรฐาน CEFR โดยใช้สื่อดิจิทัลบูรณาการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR 2) สร้างและพัฒนา รูปแบบ 3) ศึกษาผลและประเมินการใช้รูปแบบ ดำเนินการวิจัย 3 ระยะ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุกสังกัดในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสมัครใจเข้าร่วม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ครูผู้เข้ารับการพัฒนา รับผิดชอบจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน 575 คน ในปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบ 3) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครู 4) แบบประเมินความสามารถในออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้ 5) แบบประเมินแผนการจัดการ

เรียนรู้ 6) แบบประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 7) แบบประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 8) แบบสอบถามความพึงพอใจ 9) แบบทดสอบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ 10) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน 11) แบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR ในภาพรวมมีระดับคุณภาพปานกลาง ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า ในภาพรวมการจัดการเรียนรู้ของครูมีปัญหาในระดับมาก ความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นลำดับแรก

2. ผลการพัฒนาพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูมี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการขอรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาการพัฒนา รูปแบบ วิธีดำเนินการพัฒนา การวัดและประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ มีผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษาและประเมินผลการใช้รูปแบบ มีดังนี้

3.1) ความรู้ความเข้าใจของครู พบว่ามีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2) ความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR ของครู มีค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.3) ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR ของครู มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.4) ความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการนิเทศชั้นเรียน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.5) ความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยรวมอยู่ในระดับมาก

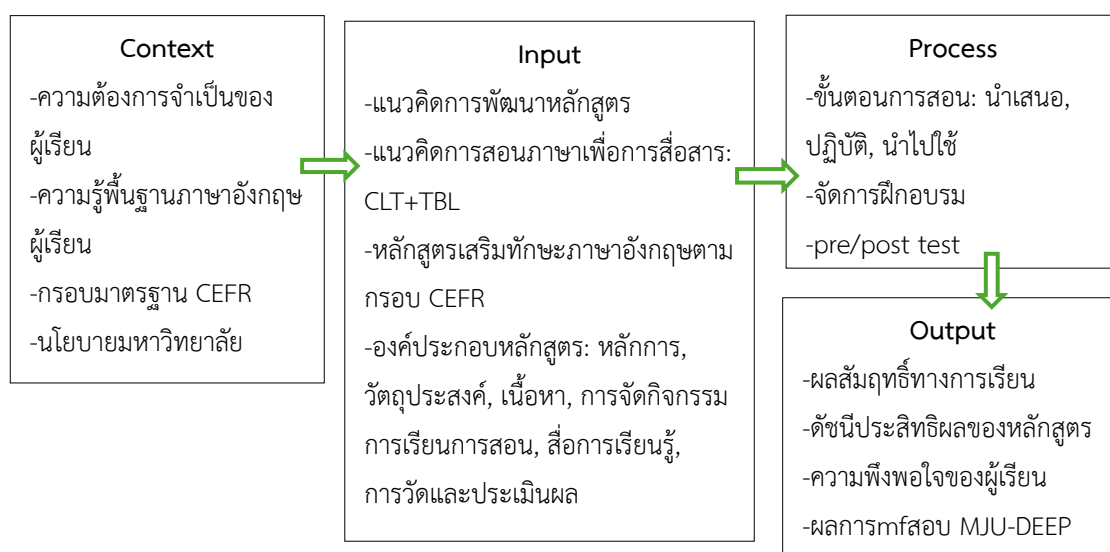
3.6) การปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (กลุ่ม PLC) ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอน ทั้ง 20 โรงเรียน พบว่า โดยรวมมีร้อยละเฉลี่ย 80.25 อยู่ในระดับยอด

3.7) ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.8) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

3.9) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยใช้สื่อดิจิทัลบูรณาการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มี การดำเนินการวิจัยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา (R&D) ผสมผสานการทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการหลักสูตร (2) สร้างและพัฒนาหลักสูตร และ (3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการหลักสูตร

แหล่งข้อมูล คือ 1) แหล่งข้อมูลเอกสารและงานวิจัย 2) แหล่งข้อมูลบุคคล คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 117 คน (คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเครชีและมอร์แกน, ศูนย์อนามัยที่ 11, 2563) ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความต้องการหลักสูตร

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งพัฒนาตามองค์ประกอบของสมรรถนะภาษาในกรอบ CEFR ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งความต้องการกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล

2) นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาของเครื่องมือ และดำเนินการสร้างแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรตามหัวข้อที่กำหนดไว้

3) สร้างแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ ตามวิธีการของลิเคิร์ต ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

4) นำแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้างข้อคำถาม ความเหมาะสมของแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ โดยกำหนดเกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาในกลุ่มนำร่อง

6) นำแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 248) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

7) แก้ไขปรับปรุงแบบสำรวจความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ และนำไปใช้เป็นข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเรียบเรียงเขียนบรรยายสรุปเชิงพรรณนา (Content Analysis)

2) นำผลการตอบแบบสอบถามความต้องการหลักสูตรมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3) นำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงพรรณนา ข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการยกร่างหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ยกร่างหลักสูตร

แหล่งข้อมูล จากเอกสารและงานวิจัย และข้อสรุปจากแบบสอบถามความต้องการหลักสูตร

เครื่องมือ ได้แก่ หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการ โดยจัดทำเอกสารร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปทดลองนำร่อง

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบ

- ร่างหลักสูตร แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยอาจารย์ด้านภาษาอังกฤษ อาจารย์ด้านหลักสูตรและการสอน และอาจารย์ด้านการวัดและประเมินผล

- เอกสารการอบรมและแบบทดสอบภาษาอังกฤษ แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ/ การสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน

- แบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยอาจารย์ด้านภาษาอังกฤษ/ การสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ด้านหลักสูตรและการสอน และอาจารย์ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเป็นผู้สอนในสถาบันการศึกษาของรัฐ มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือ มีตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบ ได้แก่ เอกสารการอบรม แบบทดสอบ แบบสอบถามความต้องการ และแบบประเมินความพึงพอใจ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ความเหมาะสมของหลักสูตรเกี่ยวกับองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และ การวัดและประเมินผล

2. เอกสารประกอบการฝึกอบรมมีเนื้อหาสอดคล้องกับทักษะฟัง ทักษะกึ่งพูด ทักษะเขียน และทักษะอ่าน

3. แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบ มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท เป็นการประเมินตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและมีส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร มีลักษณะเป็นการตรวจสอบ โดยให้เกณฑ์การตรวจพิจารณาข้อคำถาม และมีส่วนที่เป็นเหตุผลหรือข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) กำหนดเกณฑ์ คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง แต่ถ้าต่ำกว่า 0.50 ต้องนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฯ และเอกสารประกอบมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. กำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (นัมนต์ เรืองฤทธิ์และคณะ, 2565) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมของร่างหลักสูตร และเอกสารประกอบ กำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 หากรายการประเมินใดต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยอาจตัดทิ้งหรือปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. นำร่างหลักสูตร และเอกสารประกอบเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปทดลองนำร่อง (pilot study)
2. ดำเนินการทดลองนำร่องการใช้หลักสูตร ไปใช้กับผู้เรียนมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้จริง
3. ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้จริง

ขั้นที่ 3 ทดลองนำร่องหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริง

แหล่งข้อมูล คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช จำนวน 32 คน (โดยการเลือกแบบเจาะจง กำหนดคุณสมบัติ) มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองจริง และยินดีให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมและการให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เอกสารประกอบการอบรม แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ ดำเนินการ คือ

- ปรับใช้ข้อสอบตัวอย่าง MJU-DEEP สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่เผยแพร่ในเว็บเพจ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝน โดยเลือกจำนวน 80 ข้อ จาก 120 ข้อ ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักศึกษา ปีที่ 4 และเหมาะสมกับระยะเวลาทดสอบ 2 ชั่วโมง แล้วนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหาและความถูกต้องภาษา

- 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- ศึกษาเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ของแบบประเมินความพึงพอใจ

- สร้างแบบประเมินตามกรอบที่กำหนดไว้ โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตร แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท โดยประเมินใน 6 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิจัยกร กระบวน/ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

- นำแบบประเมินความพึงพอใจไปทดลองใช้กับกลุ่มนำร่องเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

การจัดฝึกอบรมสำหรับกลุ่มนำร่อง วางแผนจัดฝึกอบรมในระหว่างวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2568 (ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับกลุ่มทดลองจริง รายละเอียดระบุในการจัดฝึกอบรมสำหรับกลุ่มทดลองจริง)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตร (ทดลองใช้หลักสูตร และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร)

แบบแผนการทดลอง การวิจัยนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อน และหลัง การทดลอง (one group pretest-posttest design) ดังนี้

$$O_1 \quad X \quad O_2$$

เมื่อ X หมายถึงการจัดกระทำการทดลองโดยใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

O_1 หมายถึง ทักษะภาษาอังกฤษ ก่อน การจัดกระทำการทดลอง

O_2 หมายถึง ทักษะภาษาอังกฤษ หลัง การจัดกระทำการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 ปี การศึกษา 1/ 2568 จำนวน 167 คน จาก 8 สาขาวิชา ได้แก่ เกษตรป่าไม้ อุตสาหกรรมป่าไม้ เทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตรเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ เทคโนโลยีการผลิตพืช บัญชี รัฐศาสตร์ การจัดการชุมชน และพัฒนาการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองจริง คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ จำนวน 39 คน
 - 2) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษานำร่อง คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช จำนวน 32 คน
- โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ทั้งนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี และจะเข้ารับการทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP ปีการศึกษา 1/2568 (ตามนโยบายมหาวิทยาลัย แม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ที่กำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทุกคนต้องเข้ารับการทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP)

- ต้องการเตรียมความพร้อมในการทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP ปีการศึกษา 1/2568 เพื่อให้มีผลสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ระดับ B1 ขึ้นไป โดยมีช่วงคะแนนระหว่าง 43-74 คะแนน (ตามนโยบายมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ) คือ มีทักษะภาษาอังกฤษในการฟัง พูด อ่านและเขียน สามารถเข้าใจและสื่อสารในบริบทที่คุ้นเคย และสร้างถ้อยคำที่เรียบง่ายสอดคล้องกับหัวข้อ ที่คุ้นเคยหรือสนใจ รวมทั้ง เลือกใช้คำศัพท์หรือประโยคเพื่ออธิบายและให้เหตุผลตามความคิดเห็นของตน ที่ไม่ซับซ้อนได้

- สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมในช่วงเวลาที่กำหนดได้ ดังนี้

กลุ่มนาร่อง อบรมวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

กลุ่มทดลองจริง อบรมวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 และ 1-3 สิงหาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย

- มีทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐาน (ระดับ A1 ตามกรอบ CEFR) ในการฟัง พูด อ่านและเขียน สามารถใช้คำศัพท์ที่คุ้นเคยในการสื่อสารเกี่ยวกับชีวิตประจำวันเป็นประโยชน์ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนได้ รวมทั้งเข้าใจ และใช้ประโยคไวยากรณ์พื้นฐานเพื่อสื่อความต้องการอย่างง่ายได้

- มีอายุระหว่าง 20-25 ปี

- มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย และสามารถร่วมทำกิจกรรมฝึกทักษะภาษาในการอบรมได้

เกณฑ์การคัดออกผู้เข้าร่วมการวิจัย

นักศึกษากลุ่มนาร่อง และกลุ่มทดลองจริง

- ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเวลาที่กำหนด

- ไม่ทำแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

เกณฑ์การยุติการเข้าร่วมการวิจัย

- การเข้าร่วมโครงการวิจัยจะยุติลง เมื่อนักศึกษากลุ่มนาร่องและกลุ่มทดลองจริงเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม น้อยกว่าร้อยละ 70

- นักศึกษากลุ่มนาร่อง และกลุ่มทดลองจริง สามารถถอนตัว ยุติ หรือออกจากการเข้าร่วมโครงการ วิจัยได้ทุกเมื่อ หากรู้สึกไม่สบายใจ อึดอัดใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม หรือมีความจำเป็นอื่นใด

การดำเนินการหาผู้เข้าร่วมการวิจัยถอนตัวออกจากการวิจัย หากผู้เข้าร่วมการวิจัย (นักศึกษากลุ่มนาร่อง และกลุ่มทดลองจริง) ถอนตัวออกจากการวิจัย ผู้วิจัยจะไม่นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หรือเผยแพร่ และจะทำลายข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนด

- ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล และรายงานผลตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่จริง

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

ตัวแปรตาม คือ 1) ทักษะภาษาอังกฤษ 2) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

- 1) แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ

- 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

วิธีดำเนินการ

- 1) วัดทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา (Pre-test) ก่อนการฝึกอบรม
- 2) จัดกิจกรรมการฝึกอบรม เป็นระยะเวลา 26 ชั่วโมง
- 3) วัดทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา (Post-test) ใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน
- 4) ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การจัดฝึกอบรมสำหรับกลุ่มทดลองจริง

- มีการวางแผนช่วงการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมในวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 และ 1-3 สิงหาคม 2568 (4 วัน) โดยจะประสานกับสาขาและนักศึกษาเพื่อแจ้งวัน เวลาที่ชัดเจนโดยไม่ให้กระทบต่อการเรียนปกติ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/ สาขา

- มีการวางแผนจัดกิจกรรมฝึกอบรม ในวันพุธ/ เสาร์-อาทิตย์/ วันอื่น ๆ ที่นักศึกษาสะดวก
- การวิจัยนี้ไม่มีผลต่อการเรียนการสอนปกติ
- นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสามารถถอนตัวจากการวิจัย หรือยุติได้โดยไม่มีผลเกี่ยวข้องต่อการเรียนปกติของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้สถิติแบบทดสอบที (t – test for dependent samples) เพื่อเปรียบเทียบคะแนน Pre-test กับ Post-test

2. การคำนวณดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) ใช้สูตร

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียน}}{\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียน}}$$

เกณฑ์การแปลผล

E.I. $\geq$ 0.50 หลักสูตรมีประสิทธิภาพ

E.I. $\geq$ 0.70 มีประสิทธิผลสูงมาก

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

4. นำข้อมูลจากการให้ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะของนักศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เรียนต่อการปรับปรุงหลักสูตร แล้วเรียบเรียงเขียนบรรยายสรุปเชิงพรรณนา

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR มีวัตถุประสงค์ย่อย คือ เพื่อสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR และเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1: เพื่อสร้างหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR

1. ผลการศึกษาความต้องการหลักสูตร

ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 ศึกษาในปีการศึกษา 1/ 2568 จำนวน 119 คน จาก 8 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาเกษตรป่าไม้ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมป่าไม้ สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว และสาขาวิชารัฐศาสตร์ โดยนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.73 รองลงมา คือ สาขาวิชาเกษตรป่าไม้ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.69 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.66 เป็นเพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 ส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 53.78 รองลงมาอายุ 21 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.66 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ MJU-DEEP มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 59 และมีนักศึกษาที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษแล้ว มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41 โดยจำนวนครั้งที่นักศึกษาเคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ 3 ครั้ง จำนวน 26 คน รองลงมา คือ 2 ครั้ง จำนวน 16 คน

ตารางที่ 1 ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา

ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ	จำนวน	ร้อยละ
A1 สามารถใช้และเข้าใจประโยคง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน	70	58.82
A2 สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน บรรยายประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่นๆ	17	14.29
B1 สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปที่เป็นหัวข้อคุ้นเคย หรือสนใจ	26	21.85
B2 สามารถใช้ภาษาในระดับดี ใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้องและ คล่องแคล่ว	3	2.52
C1 สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3	2.52
ผลรวมทั้งหมด	119	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับ A1 คือ สามารถใช้และเข้าใจประโยคง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมา คือ ระดับ B1 คือ สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปที่เป็นหัวข้อคุ้นเคย หรือสนใจ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.85 และระดับ A2 คือ สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน บรรยายประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่นๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 2 ทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องการพัฒนา

ทักษะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย
ทักษะการฟัง	37	39	20	17	6	4.41
ทักษะการพูด	38	28	20	16	17	4.11
ทักษะการอ่าน	25	23	39	17	15	3.83
ทักษะการเขียน	5	13	31	55	15	2.95
ไวยากรณ์	14	16	9	14	66	2.55

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องพัฒนาทักษะการฟังมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมา คือ ทักษะการพูด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และทักษะการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ตามลำดับ โดยทักษะที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ทักษะด้านไวยากรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ตารางที่ 3 ความต้องการจำนวนชั่วโมงฝึกอบรมสำหรับเตรียมความพร้อมสอบ MJU-DEEP

ชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
100 ชั่วโมง	1	0.84
10 ชั่วโมง	1	0.84
15 ชั่วโมง	51	42.86
20 ชั่วโมง	20	16.81
25 ชั่วโมง	6	5.04
30 ชั่วโมง	40	33.61
ผลรวมทั้งหมด	119	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนชั่วโมงฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP คือ 15 ชั่วโมง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา คือ 30 ชั่วโมง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 และ 20 ชั่วโมง จำนวน 20 คิดเป็นร้อยละ 16.81

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อแนวทางของมหาวิทยาลัยในการจัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP

พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP มีความจำเป็น มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 99.16 และนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าช่องทางการฝึกอบรมที่เหมาะสม คือ ห้องอบรม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 65.55 รองลงมา คือ การผสมผสานทั้ง Onsite (ห้องอบรม) และ Online จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 สำหรับแนวทางที่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการหาความต้องการให้นักศึกษาสอบผ่าน MJU-DEEP ระดับ B2 ขึ้นไป คือ ควรชี้แจงและมีนโยบายที่ชัดเจนโดยกำหนดเป็นเงื่อนไข หรือจัดให้มีการสอบออนไลน์หลายครั้งจนกว่าจะผ่าน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.74 และควรชี้แจงและขอความร่วมมือให้เข้าอบรมและเข้าทดสอบ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.74

ตารางที่ 4 ความต้องการ/ จำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในภาพรวม

ความต้องการพัฒนาทักษะ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
ทักษะการฟัง	3.17	1.00	ปานกลาง
ทักษะการอ่าน	3.16	0.96	ปานกลาง
ทักษะการพูด/ สนทนา	3.05	1.00	ปานกลาง
ทักษะการเขียน (ไวยากรณ์)	2.93	1.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.08	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่าโดยรวมนักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$, S.D.0.99) โดยทักษะภาษาอังกฤษที่นักศึกษามีความต้องการ/ จำเป็นพัฒนาเป็นลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง ($\bar{X}=3.17$, S.D.1.00) รองลงมา คือ ทักษะการอ่าน ($\bar{X}=3.16$, S.D.0.96) ส่วนทักษะภาษาอังกฤษที่นักศึกษามีความต้องการพัฒนาเป็นลำดับสุดท้าย คือ ทักษะการเขียน (ไวยากรณ์) ($\bar{X}=2.93$, S.D.1.00)

ตารางที่ 5 ความต้องการพัฒนาทักษะการฟัง

ข้อ	รายการทักษะการฟัง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1	เข้าใจคำศัพท์ วลีพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว และกิจวัตรประจำวันได้	3.28	0.97	ปานกลาง
2	เข้าใจข้อความ/ บทสนทนาสั้นๆ และตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้	3.34	0.90	ปานกลาง
3	เข้าใจประเด็นและรายละเอียดเรื่องราวที่คุ้นเคยในสถานการณ์ต่างๆ	3.26	1.00	ปานกลาง
4	เข้าใจประเด็นหลักและรายละเอียดในบทพูด ประกาศ คำแนะนำ พยากรณ์ ฯลฯ	3.04	0.96	ปานกลาง
5	เข้าใจคำพูด/ การบรรยายที่ยาวๆ หรือความคิดเห็นต่างหลายแง่มุม	3.01	1.05	ปานกลาง
6	เข้าใจคำพูดที่ยาว แม้จะมีลำดับหรือโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน	2.92	1.09	ปานกลาง
โดยสรุปทักษะการฟัง		3.17	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการฟัง โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.1.00) ประเด็นทักษะการฟังที่ต้องการมากที่สุด คือ เข้าใจข้อความ/ บทสนทนาสั้นๆ และตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้ ($\bar{X}=3.34$, S.D. 0.90) รองลงมา คือ เข้าใจคำศัพท์ วลีพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว และกิจวัตรประจำวันได้ ($\bar{X}= 3.28$ S.D. 0.97) และเข้าใจประเด็นและรายละเอียดเรื่องราวที่คุ้นเคยในสถานการณ์ต่างๆ ($\bar{X}= 3.26$, S.D.1.00) ตามลำดับ ส่วนประเด็นทักษะการฟังที่ต้องการน้อยที่สุด คือ เข้าใจคำพูดที่ยาว แม้จะมีลำดับหรือโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน ($\bar{X}= 2.92$, S.D. 1.09)

ตารางที่ 6 ความต้องการพัฒนาทักษะการอ่าน

ข้อ	รายการทักษะการอ่าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1	อ่านข้อความ/ เรื่องราวและตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้	3.22	0.98	ปานกลาง
2	เข้าใจคำศัพท์และใช้ Keyword/ คำอธิบายเพื่อหา รายละเอียดของเรื่องราวได้	3.17	0.93	ปานกลาง
3	คาดเดาความหมายคำศัพท์ หรือคำอ้างอิงจากข้อความ แวดล้อมได้	3.19	0.93	ปานกลาง
4	จับใจความสำคัญ/ แนวคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	3.16	0.98	ปานกลาง
5	อ่านเรื่องและค้นหาข้อมูล หรือคำตอบเฉพาะที่ต้องการได้	3.13	0.96	ปานกลาง
6	วิเคราะห์ สรุปข้อมูล/ ตีความเนื้อเรื่องเพื่อหาคำตอบที่ ต้องการได้	3.08	0.95	ปานกลาง
โดยสรุปทักษะการอ่าน		3.16	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการอ่าน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$, S.D.0.96) ประเด็นทักษะการอ่านที่ต้องการมากที่สุด คือ อ่านข้อความ/ เรื่องราวและตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้ ($\bar{X}=3.22$, S.D. 0.98) รองลงมา คือคาดเดาความหมายคำศัพท์ หรือคำอ้างอิงจากข้อความแวดล้อมได้ ($\bar{X}= 3.19$ S.D. 0.93) และเข้าใจคำศัพท์และใช้ Keyword/ คำอธิบายเพื่อหา
รายละเอียดของเรื่องราวได้ ($\bar{X}= 3.17$, S.D.0.93) ตามลำดับ ส่วนประเด็นทักษะการอ่านที่ต้องการน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์ สรุปข้อมูล/ ตีความเนื้อเรื่องเพื่อหาคำตอบที่ต้องการได้ ($\bar{X}= 3.08$, S.D. 0.95)

ตารางที่ 7 ความต้องการพัฒนาทักษะการพูด/ สนทนา

ข้อ	รายการทักษะการพูด/ สนทนา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1	ถาม-ตอบในประเด็นที่ต้องการ/ หัวข้อที่คุ้นเคย	3.14	0.90	ปานกลาง
2	สนทนาเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน หรือเหตุการณ์ทั่วไปได้	3.18	0.95	ปานกลาง
3	สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลในหัวข้อที่คุ้นเคย/ การแลกเปลี่ยนทางสังคมสั้นๆ ได้	3.11	0.96	ปานกลาง
4	สนทนาในบริบทที่คุ้นเคยและให้เหตุผลสนับสนุนได้	2.96	1.05	ปานกลาง
5	แสดงความเห็นและเชื่อมโยงสนับสนุนการพูดของตนหรือคนอื่นๆ ได้	2.98	1.04	ปานกลาง
6	ใช้ภาษาได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพเพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคมและอาชีพ	2.93	1.09	ปานกลาง
โดยสรุปทักษะการพูด/ สนทนา		3.05	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการพูด/ สนทนา โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$, S.D.1.00) ประเด็นทักษะการพูด/ สนทนาที่ต้องการมากที่สุด คือ สนทนาเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน หรือเหตุการณ์ทั่วไปได้ ($\bar{X}=3.18$, S.D. 0.95) รองลงมา ถาม-ตอบในประเด็นที่ต้องการ/ หัวข้อที่คุ้นเคยคือ ($\bar{X}= 3.14$ S.D. 0.90) และสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลในหัวข้อที่คุ้นเคย/ การแลกเปลี่ยนทางสังคมสั้นๆ ได้ ($\bar{X}= 3.11$, S.D.0.96) ตามลำดับ ส่วนประเด็นทักษะการพูด/ สนทนา ที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ใช้ภาษาได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพเพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคมและอาชีพ ($\bar{X}= 3.93$, S.D. 1.09)

ตารางที่ 8 ความต้องการพัฒนาทักษะการเขียน

ข้อ	รายการทักษะการพูด/ สนทนา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1	เข้าใจและใช้ Part of speech ได้อย่างถูกต้อง	2.90	1.00	ปานกลาง
2	การเลือกใช้ Verb และความสอดคล้องกับประธาน	2.98	1.00	ปานกลาง
3	การใช้ประโยคคำถามประเภทต่าง ๆ yes/ no, wh-question, question-tag	3.11	0.96	ปานกลาง
4	เข้าใจโครงสร้างและการใช้ Tense หลักๆ ได้	2.99	0.96	ปานกลาง
5	เข้าใจโครงสร้างและการใช้ Passive voice	2.92	1.02	ปานกลาง

6	การใช้ประโยคสมมติ และแสดงความปรารถนา (if-clause, wish)	2.81	1.01	ปานกลาง
7	การใช้ Conjunction โดยเฉพาะคำสันธานคู่ เช่น either...or, neither...nor	2.82	1.05	ปานกลาง
โดยสรุปทักษะการเขียน (ไวยากรณ์)		2.93	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการเขียนโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.93, S.D.1.00) ประเด็นทักษะการเขียนที่ต้องการมากที่สุด คือการใช้ประโยคคำถามประเภทต่าง ๆ yes/ no, wh-question, question-tag ($\bar{X}$ =3.11, S.D. 0.96) รองลงมา คือ เข้าใจโครงสร้างและการใช้ Tense หลักๆ ได้ ($\bar{X}$ = 2.99, S.D.0.96) และ การเลือกใช้ Verb และความสอดคล้องกับประธาน ($\bar{X}$ = 2.98 S.D. 1.00) ตามลำดับ ส่วนประเด็นทักษะการเขียนที่ต้องการน้อยที่สุด คือ การใช้ประโยคสมมติ และแสดงความปรารถนา (if-clause, wish) ($\bar{X}$ = 2.81, S.D. 1.01)

2. ผลการสร้างและพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR

2.1 รายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนา

หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR มี 6 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) หลักการ หลักสูตรพัฒนาโดยยึดกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษของยุโรป (CEFR) ระดับ A2–B2 โดยมุ่งพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการทั้งทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างเป็นลำดับขั้น การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลออกแบบให้สอดคล้องกับ CEFR descriptors และเกณฑ์การทดสอบ MJU-DEEP โดยคำนึงถึงบริบทและความพร้อมของผู้เรียน เน้นการพัฒนาความสามารถ ทางภาษาอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ เพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการประกันคุณภาพการศึกษา

2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 สำหรับการทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP กำหนดตาม CEFR descriptors ระดับ A2–B2 ครอบคลุมทักษะฟัง–พูด–อ่าน–เขียน

3) เนื้อหา/ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ (30 ชั่วโมง รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะการฟัง

- ฟังการบรรยายรูป: คำศัพท์, เทคนิคการฟัง

- ฟังการพูดสนทนาโต้ตอบ (Question-Response) ของบุคคลในสถานการณ์: Yes-No questions, Wh-questions, เทคนิค

- ฟังบทสนทนาสั้นๆ (Short Conversations)
- ฟังบทพูดคนเดียว (Short talks) เช่น ประกาศ รายการวิทยุ หรือ พยากรณ์อากาศ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะการพูด, กิ่งการพูด/ การสนทนา
- พูดเติมคำบทสนทนา (Dialogue completion) ระหว่างบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ
- วลีและประโยคที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน
- การบทสนทนาสั้น ๆ ในสถานการณ์ต่างๆ
- การวิเคราะห์และฝึกทำข้อสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะการเขียน (เน้นไวยากรณ์ในการเขียน)

- Part of Speech
- Tenses: Present, Past, Future
- If-clauses (type 1,2,3)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะการอ่าน

- เทคนิคการอ่าน การเดาความหมายศัพท์ (Guessing word meanings)
- การหาหัวเรื่องและใจความสำคัญ (Finding the topic and main idea)
- การเข้าใจรายละเอียด (Understanding the details)
- การใช้คำอ้างอิง (Using reference words)
- ประเภทของ Passage และตัวอย่างคำถามที่มักปรากฏในข้อสอบ

4) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT, กรอบ CEFR, และการใช้สื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการฝึกทักษะภาษา, ขั้นตอนการสอนภาษา: ชี้นำเสนอ, ชี้นำฝึก และชี้นำไปใช้

5) สื่อการเรียนรู้: เอกสารการอบรม, เทปเสียง, VDO คลิป, ตัวอย่างข้อสอบเก่า

6) การวัดและประเมินผล กำหนดตามกรอบ CEFR

- Pre-test / Post-test ก่อนและหลังการเรียนรู้ในการฝึกอบรม
- การประเมินแบบ Formative Test ในชั้นเรียน

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญรวม 3 คนได้ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ผลดังนี้

1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.0.62)

2. ความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00

3. ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

- ควรขยายรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะพัฒนา เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับระดับ CEFR อย่างชัดเจน

- ควรมีการระบุดูกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่ใช้อ้างอิงในการออกแบบหลักสูตร เช่น Task-based Learning, CLT หรือ CEFR Descriptors

- ควรกล่าวถึงข้อจำกัดของวิธีวิจัยที่ใช้กลุ่มเดียวโดยไม่มีการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมเพื่อให้ผู้อ่านสามารถตีความผลได้อย่างเหมาะสม

- รายละเอียดของเครื่องมือประเมินควรระบุให้ชัดเจน เช่น แบบทดสอบพัฒนาขึ้นใหม่หรือใช้มาตรฐานใด รวมถึงระดับความยากของแบบทดสอบตามกรอบ CEFR

ผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ได้นำไปปรับปรุงแก้ไขจนหลักสูตรมีความพร้อมสำหรับการทดลองจริง

2.3 ผลการทดลองนำร่อง (Pilot Study)

หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ที่พัฒนานำไปทดลองนำร่องกับนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 1/2568 จำนวน 32 คน

ในการทดสอบความรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรม มีนักศึกษาเข้าทดสอบครบ จำนวน 26 คน

1) ความรู้ก่อน-หลัง การฝึกอบรมของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตปี (กลุ่มนำร่อง)

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนและหลังเรียน (กลุ่มนำร่อง)

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	28.35	7.41	32.12	2.01	81.61*	0.00
หลังเรียน	60.46	7.11				

จากตารางที่ 9 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตปี (กลุ่มนำร่อง) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 28.35 คะแนน และ 60.46 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการฝึกอบรมของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช (กลุ่มนาร่อง)

ข้อมูลทั่วไป มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 84 เป็นเพศชาย 14 คน เป็นเพศหญิง 13 คน ส่วนใหญ่อายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 59 เหตุผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมการฝึกอบรม คือ ต้องการเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 10 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช (กลุ่มนาร่อง) ในภาพรวม

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย
1.วัตถุประสงค์	3.98	0.84	มาก
2.เนื้อหา	3.92	0.79	มาก
3.วิทยากร	4.04	0.90	มาก
4.กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้	3.96	0.88	มาก
5.สื่อการเรียนรู้	3.96	0.86	มาก
6.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.90	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.86	มาก

ตารางที่ 10 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR กลุ่มนาร่อง พบว่าภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.96, S.D.0.86) โดยด้านที่ความพึงพอใจมากที่สุด คือ วิทยากร ($\bar{X}$ =4.04, S.D.0.90) รองลงมา คือ ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ =3.98, S.D.0.84) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =3.90, S.D.0.90)

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายด้าน (กลุ่มนักร้อง)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปล ความหมาย
วัตถุประสงค์			
1. โครงการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ชัดเจน	4.00	0.88	มาก
2. การดำเนินโครงการฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.04	0.85	มาก
3. โครงการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (จากคะแนนสอบหลังฝึกอบรม)	3.89	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.98	0.84	มาก
เนื้อหา			
4. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	3.93	0.68	มาก
5. ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งไวยากรณ์และทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน	4.00	0.78	มาก
6. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมและสัมพันธ์กัน	3.78	0.85	มาก
7. ครอบคลุมกับระดับรู้ และทักษะ A1 – C1	3.85	0.82	มาก
8. เหมาะสมและเพียงพอต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	3.89	0.85	มาก
9. เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	4.07	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.79	มาก
วิทยากร			
10. มีความรอบรู้ในเนื้อหา	4.11	0.89	มาก
11. สามารถถ่ายทอดความรู้ และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.04	0.90	มาก
12. มีเทคนิค/ วิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหา เช่น Active learning, สื่อการสอน	4.11	0.93	มาก
13. กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	3.96	0.85	มาก
14. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะภาษา	3.96	0.90	มาก
15. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.04	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.90	มาก
กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้			
16. สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.89	0.89	มาก
17. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน	4.07	0.87	มาก
18. มุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ และฝึกฝนทักษะ	3.93	0.83	มาก

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปล ความหมาย
19. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะได้ตามความคาดหวัง	3.85	0.91	มาก
20. กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ	3.89	0.85	มาก
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.15	0.91	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.88	มาก
สื่อการเรียนรู้			
22. เอกสารการอบรมครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.89	0.89	มาก
23. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้	4.07	0.78	มาก
24. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ อธิบายชัดเจนและเหมาะสม	4.04	0.81	มาก
25. เอกสารการอบรม/ สื่อประกอบส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษา	4.00	0.92	มาก
26. เอกสารการอบรมเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	3.81	0.83	มาก
27. อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อมและเหมาะสม	3.96	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.86	มาก
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
28. การทดสอบความรู้ก่อน-หลังการเรียนรู้ เหมาะสม	4.04	0.90	มาก
29. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาและทักษะ	3.81	0.96	มาก
30. การวัดประเมินผลความรู้ และทักษะทั้ง 4 ครบถ้วน เหมาะสม	4.00	0.83	มาก
31. ความรู้/ ทักษะภาษา <u>ก่อน</u> ฝึกอบรม	3.81	0.96	มาก
32. ความรู้/ ทักษะภาษา <u>หลัง</u> ฝึกอบรม	3.85	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.90	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.86	มาก

จากตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR (กลุ่มนำร่อง) แบ่งรายการประเมินเป็น 6 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิทยาการ กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ผลการประเมินความพึงพอใจพบว่า โดยรวมอยู่ทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยลำดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวิทยาการ ($\bar{X}=4.04$, S.D. 0.90) ประเด็นที่วิทยากรมีความรอบรู้ในเนื้อหา ($\bar{X}=4.11$, S.D.0.89) และวิทยากรมีเทคนิค/ วิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหา เช่น Active learning, สื่อการสอน ($\bar{X}=4.11$, S.D.0.93) รองลงมา

คือ ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=3.98$, S.D.0.84) โดยเฉพาะประเด็นการดำเนินโครงการฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X}=4.04$, S.D.0.85) ด้านต่อมา คือ กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.96$, S.D.0.88) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ($\bar{X}=4.15$, S.D.0.91) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.96$, S.D.0.86) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.07$, S.D.0.78) และเอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ อธิบายชัดเจนและเหมาะสม ($\bar{X}=4.04$, S.D.0.81)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2: เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรและเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

ผลการทดลองใช้หลักสูตร

3.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน (Pre-test / Post-test)

หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR นำไปใช้กับกลุ่มทดลองจริง นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตส์ว ชั้นปีที่4 ปีการศึกษา1/2568 จำนวน 39 คน

ในการทดสอบความรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรม มีนักศึกษาเข้าทดสอบครบ จำนวน 38 คน

1) ความรู้ก่อน-หลังฝึกอบรมของนักศึกษา (กลุ่มทดลองจริง)

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนและหลังการเรียน (กลุ่มทดลองจริง)

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	31.55	8.52	32.97	2.21	91.91*	0.00
หลังเรียน	64.53	7.14				

จากตารางที่ 12 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตส์ว (กลุ่มทดลองจริง) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 31.55 คะแนน และ 64.53 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษา สูงวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการคำนวณดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร (Effectiveness Index: E.I.)

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	คะแนนเต็ม	ดัชนีประสิทธิผล
ก่อนเรียน	31.55	8.52	32.97	80	0.68
หลังเรียน	64.53	7.14			

จากตารางที่ 13 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 31.55 (SD = 8.52) และหลังเรียนเท่ากับ 64.53 (SD = 7.14) จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 0.50) โดยนักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 68 แสดงว่าหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR มีประสิทธิผล

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตร

ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการฝึกอบรมของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ (กลุ่มทดลองจริง)

ข้อมูลทั่วไป มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นเพศชาย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 เป็นเพศหญิง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ส่วนใหญ่อายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 49 เหตุผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมการฝึกอบรม คือ ต้องการเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ (กลุ่มทดลองจริง) ในภาพรวม

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย
1.วัตถุประสงค์	4.56	0.61	มากที่สุด
2.เนื้อหา	4.53	0.62	มากที่สุด
3.วิทยากร	4.56	0.62	มากที่สุด
4.กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้	4.48	0.64	มาก
5.สื่อการเรียนรู้	4.48	0.64	มาก
6.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.46	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 14 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR กลุ่มทดลองจริง พบว่าภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.51, S.D.0.63) โดยด้านที่ความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ =4.56, S.D.0.61) และ วิทยาการ ($\bar{X}$ =4.56, S.D.0.62) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ =4.53, S.D.0.62) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.46, S.D.0.63)

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายด้าน (กลุ่มทดลองจริง)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย
วัตถุประสงค์			
1. โครงการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ชัดเจน	4.56	0.64	มากที่สุด
2. การดำเนินโครงการฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.54	0.55	มากที่สุด
3. โครงการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (จากคะแนนสอบหลังฝึกอบรม)	4.59	0.64	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.61	มากที่สุด
เนื้อหา			
4. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	4.62	0.59	มากที่สุด
5. ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งไวยากรณ์และทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน	4.49	0.64	มาก
6. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมและสัมพันธ์กัน	4.56	0.64	มากที่สุด
7. ครอบคลุมกับระดับรู้ และทักษะ A1 – C1	4.49	0.60	มาก
8. เหมาะสมและเพียงพอต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	4.51	0.64	มากที่สุด
9. เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	4.51	0.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.53	0.62	มากที่สุด
วิทยาการ			
10. มีความรอบรู้ในเนื้อหา	4.54	0.64	มากที่สุด
11. สามารถถ่ายทอดความรู้ และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.62	0.54	มากที่สุด
12. มีเทคนิค/ วิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหา เช่น Active learning, สื่อการสอน	4.59	0.64	มากที่สุด
13. กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	4.49	0.64	มาก

14. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะภาษา	4.46	0.68	มาก
15. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.64	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.62	มากที่สุด
กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้			
16. สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.51	0.64	มากที่สุด
17. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน	4.44	0.64	มาก
18. มุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ และฝึกฝนทักษะ	4.49	0.64	มาก
19. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะได้ตามความคาดหวัง	4.44	0.72	มาก
20. กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ	4.49	0.60	มาก
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.49	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.48	0.64	มาก
สื่อการเรียนรู้			
22. เอกสารการอบรมครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.54	0.64	มากที่สุด
23. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้	4.41	0.64	มาก
24. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ อธิบายชัดเจนและเหมาะสม	4.46	0.64	มาก
25. เอกสารการอบรม/ สื่อประกอบส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษา	4.46	0.60	มาก
26. เอกสารการอบรมเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP	4.54	0.68	มากที่สุด
27. อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อมและเหมาะสม	4.46	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.48	0.64	มาก
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
28. การทดสอบความรู้ก่อน-หลังการเรียนรู้ เหมาะสม	4.41	0.64	มาก
29. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาและทักษะ	4.54	0.60	มากที่สุด
30. การวัดประเมินผลความรู้ และทักษะทั้ง 4 ครบถ้วน เหมาะสม	4.46	0.64	มาก
31. ความรู้/ ทักษะภาษา <u>ก่อน</u> ฝึกอบรม	4.38	0.78	มาก
32. ความรู้/ ทักษะภาษา <u>หลัง</u> ฝึกอบรม	4.49	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.46	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	4.51	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR (กลุ่มทดลองจริง) แบ่งรายการประเมินเป็น 6 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิทยาการ กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ผลการประเมินความพึงพอใจพบว่า โดยรวมอยู่ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.51$, S.D. 0.65) โดยด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.56$, S.D. 0.61) ประเด็นการดำเนินโครงการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X}=4.59$, S.D.0.64) และด้านวิทยาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D. 0.62) ประเด็นเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม และแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=4.64$, S.D.0.58) และสามารถถ่ายทอดความรู้ และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ($\bar{X}=4.62$, S.D.0.54) รองลงมา คือ ความพึงพอใจด้านเนื้อหา ($\bar{X}=4.53$, S.D.0.62) โดยเฉพาะประเด็นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมและสัมพันธ์กัน ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.46$, S.D.0.65) ประเด็นความรู้/ ทักษะภาษา ก่อน ฝึกอบรม ($\bar{X}=4.38$, S.D.0.78)

3.4 ผลการทดสอบ MJU-DEEP ปี 2568 (นักศึกษาปี 4 รหัส 65 สอบวันที่ 6 สค. 2568)

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบ MJU-DEED ปี 2568 ภาพรวมของแต่ละสาขา

สาขา	ระดับ				รวม สอบ	รวมที่ ผ่าน	ร้อยละ
	A1	A2	B1	B2			
เกษตรป่าไม้		35	8		43	8	18.60
เทคโนโลยีอุตสาหกรรมป่าไม้	1	7	1	1	10	2	20.00
การจัดการชุมชน		5	2		7	2	28.57
พัฒนาการท่องเที่ยว		4	2		6	2	33.33
รัฐศาสตร์		16	9		25	9	36.00
เทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตร			3		3	3	100.00
บัญชี			2	1	3	3	100.00
เทคโนโลยีการผลิตพืช		12	16		28	16	57.14
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์		16	12	1	29	13	44.83
รวม	1	95	55	3	154	58	37.66

จากตารางที่ 16 พบว่า มีนักศึกษาเข้าทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP จาก 9 สาขาวิชา โดยสาขาที่นักศึกษาสอบผ่านภาษาอังกฤษระดับ B1 และ B2 ร้อยละ 100 คือ สาขาเทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตร และสาขาบัญชี โดยทั้ง 2 สาขามีนักศึกษาเข้าทดสอบสาขาละ 3 คน รวม 6 คน

สำหรับสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช (กลุ่มนาร่อง) เข้าทดสอบภาษาอังกฤษ จำนวน 28 คน โดยมีนักศึกษาที่สอบผ่านระดับ B1 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 และมีนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ (กลุ่มทดลองจริง) เข้าทดสอบภาษาอังกฤษ จำนวน 29 คน โดยมีนักศึกษาที่สอบผ่านระดับ B1 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83

สรุปผลการวิจัยโดยรวม หลักสูตรที่พัฒนามีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับกรอบ CEFR ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้หลักสูตรทำให้ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.68 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้ง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาอยู่ในระดับมาก อัตราการสอบผ่านระดับ B1 ในระบบ MJU-DEEP สูงขึ้นอย่างชัดเจน สะท้อนว่าหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR มีคุณภาพ เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในบริบทจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้กับนักศึกษาในบริบทจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับ A1 คือ สามารถใช้และเข้าใจประโยคง่ายๆ ในชีวิตประจำวันได้ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ทักษะภาษาอังกฤษที่นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะมากที่สุด คือ ทักษะการฟัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมา คือ ทักษะการพูด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ทั้งนี้ นักศึกษาเห็นว่าการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP มีความจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 99.16 สำหรับแนวทางที่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการหาความต้องการให้นักศึกษาสอบผ่าน MJU-DEEP ระดับ B2 ขึ้นไป คือ ควรมีการชี้แจงและมีนโยบายที่ชัดเจนโดยกำหนดเป็นเงื่อนไข หรือจัดให้มีการสอบออนไลน์หลายครั้งจนกว่าจะผ่าน รวมทั้งควรชี้แจงและขอความร่วมมือให้เข้าอบรมและเข้าทดสอบ

2. ผลการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR พบว่าหลักสูตรมี 6 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) หลักการ โดยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานี้ยึดกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษของยุโรป (CEFR) ระดับ A2-B2 โดยมุ่งพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการทั้งทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างเป็นลำดับขั้น การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลออกแบบให้สอดคล้องกับ CEFR descriptors และเกณฑ์การทดสอบ MJU-DEEP โดยคำนึงถึงบริบทและความพร้อมของผู้เรียน เน้นการพัฒนาความสามารถทาง ภาษาอังกฤษเป็นระบบและตรวจสอบได้ เพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการประกันคุณภาพการศึกษา

2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ชั้นปีที่ 4 สำหรับการทดสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP กำหนดตาม CEFR descriptors ระดับ A2-B2 ครอบคลุมทักษะฟัง-พูด-อ่าน-เขียน

3) เนื้อหา/ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ (30 ชั่วโมง รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะการฟัง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะการพูด, กังการพูด/ การสนทนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะการเขียน (เน้นไวยากรณ์ในการเขียน) และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะการอ่าน

4) กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ ใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT, กรอบ CEFR, และการใช้สื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการฝึกทักษะภาษา, ขั้นตอนการสอนภาษา: ชี้นำเสนอ, ชี้นำฝึก, และชี้นำไปใช้

5) สื่อการเรียนรู้: เอกสารการอบรม, เทปเสียง, VDO คลิป, ตัวอย่างข้อสอบเก่า

6) การวัดและประเมินผล กำหนดตามกรอบ CEFR ประกอบด้วย การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ในการฝึกอบรม (Pre-Post test) และการประเมินแบบ Formative test ในชั้นเรียน

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR มีความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.0.62) และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00

4. ผลการทดลองใช้หลักสูตร

4.1 ผลการนำร่องใช้หลักสูตร พบว่าการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช (กลุ่มนำร่อง) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 28.35 คะแนน และ 60.46 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR พบว่าภาพรวมนักศึกษา มีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.0.86) โดยด้านที่ความพึงพอใจมากที่สุด คือ วิทยากร ($\bar{X}=4.04$, S.D.0.90)

4.2 ผลการนำหลักสูตรไปใช้จริง พบว่าการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ (กลุ่มทดลองจริง) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 31.55 คะแนน และ 64.53 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR พบว่าภาพรวมนักศึกษา มีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.0.63) โดยด้านที่ความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.56$, S.D.0.61) และ วิทยากร ($\bar{X}=4.56$, S.D.0.62)

4.3 ผลการคำนวณดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร (E.I.) พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 31.55 (SD = 8.52) และหลังเรียนเท่ากับ 64.53 (SD = 7.14) จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 0.50) โดยนักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 68 แสดงว่าหลักสูตรที่พัฒนามีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าอยู่ในระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับ A1 และมีความต้องการพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูดในระดับสูง ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาพื้นฐานด้านความสามารถเชิงสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาและช่องว่างระหว่างสมรรถนะที่ผู้เรียนมีอยู่กับสมรรถนะที่สถาบันอุดมศึกษาคาดหวัง เมื่อพิจารณาพร้อมกับกรอบ CEFR ซึ่งมองความสามารถทางภาษาในเชิง “สิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้จริง” (can-do statements) ผลการวิเคราะห์ความต้องการในงานวิจัยนี้จึงเป็นฐานเชิงประจักษ์ที่สำคัญในการกำหนดระดับเป้าหมายของหลักสูตร (A2–B2) และการเลือกเน้นทักษะการฟังและการพูดเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับข้อเสนอของ Council of Europe (2020) ที่ระบุว่า การพัฒนาหลักสูตรภาษาควรเริ่มจากการประเมินระดับสมรรถนะปัจจุบันของผู้เรียนและกำหนดเส้นทางการพัฒนาที่เหมาะสม โดยจะส่งผลให้การออกแบบหลักสูตรในขั้นต่อไปตั้งอยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าว มาออกแบบเนื้อหาบทเรียนโดยแบ่งเป็น 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด (กึ่งการพูด) ทักษะการการเขียน (ไวยากรณ์) โดยสอดคล้องเชื่อมโยงกับการสอบ MJU-DEEP ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้งนี้ เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก และตามกรอบ CEFR A2-B2 โดยผลการวิจัยในขั้นตอนนี้สามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered curriculum) ซึ่ง Tyler (1949) และ Taba (1962) เสนอว่าการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเป็นฐานสำคัญของการกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาหลักสูตร นอกจากนี้ แนวคิดของ Hutchinson and Waters (1987) อธิบายในกรอบการวิเคราะห์ความต้องการทางภาษา (needs analysis) โดยใช้ให้เห็นว่าการออกแบบหลักสูตรภาษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องตั้งอยู่บนความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งในมิติของเป้าหมายการใช้ภาษาและบริบทการใช้งาน อย่างไรก็ตาม ในบริบทการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรเสริมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเน้นให้ความสำคัญกับความถูกต้องของการใช้ภาษา เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาในการสอบ MJU-DEEP ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร (30 ชั่วโมง รวมการทดสอบก่อน-หลัง) ยังสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาอีกด้วย

2. การพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องทั้งในเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหา ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยการออกแบบหลักสูตรที่สร้างความสอดคล้องระหว่างหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล รวมทั้ง การออกแบบหลักสูตรที่บูรณาการ กรอบ CEFR เข้ากับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) อย่างเป็นระบบ โดยอภิปรายในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประการแรก ในมิติของการกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบยึดวัตถุประสงค์เป็นฐานของ Tyler (1949) และการขยายกรอบคิดของ Taba (1962) ที่เสนอให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องตั้งอยู่บนการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการผู้เรียนและบริบทแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ A1 และขาดทักษะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ ถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบ CEFR ในลักษณะสมรรถนะที่สามารถสังเกตและประเมินได้ (can-do descriptors) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Outcome-based Education ที่มุ่งให้หลักสูตรขับเคลื่อนด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน

ประการที่สอง ในมิติของเนื้อหาและโครงสร้างหลักสูตร การจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากตามระดับ CEFR สะท้อนการประยุกต์ใช้หลักการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ (sequence) ที่ Tyler และ Taba เสนอไว้ ทั้งนี้ ในการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากนั้น ผู้วิจัยได้ออกแบบในลักษณะเดียวกันทั้ง 4 ทักษะ ตัวอย่างเช่น ทักษะการฟัง เริ่มจากการฟังถาม-ตอบ สั้นๆ ต่อมาเป็นการฟังบรรยายรูปภาพ แล้วเลือกข้อความที่ตรงกับคำบรรยาย แล้วจึงเป็นการฟังบทสนทนาที่ยาวขึ้น แล้วตอบคำถาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัชพร ชัดยมนต์ และคณะ. (2567) ที่พบว่าการจัดโครงสร้างเนื้อหาและกิจกรรมตามระดับ CEFR ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการสื่อสารของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ การเลือกเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับบริบทการใช้ภาษาในชีวิตจริงยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรภาษาเพื่อการใช้งานเฉพาะวัตถุประสงค์ของ Hutchinson และ Waters (1987)

ประการที่สาม ในมิติของกระบวนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งอยู่บนแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้แบบใช้ภารกิจเป็นฐาน ซึ่ง Richards และ Rodgers (2001) และ Ellis (2003) ว่าเป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาความสามารถเชิงสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ เจาะจากความหมาย และใช้ภาษาเพื่อบรรลุเป้าหมายของภารกิจ สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้เชิงสังคมของ Vygotsky (1978) ที่เน้นบทบาทของปฏิสัมพันธ์และการสนับสนุนเชิงชี้แนะ (scaffolding) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ คือ เน้นให้ผู้เรียน

มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนโดยการถาม-ตอบ พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การทำแบบฝึกหัด และการทดสอบ รวมทั้ง การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นโดยการปรึกษากัน ทำงานร่วมกันในลักษณะงานคู่ งานกลุ่ม และช่วยกันทั้งชั้น เช่น การสรุปเนื้อหาร่วมกัน ขณะเดียวกันผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักศึกษาสามารถอธิบายได้ว่าเป็นผลจากกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายสอดคล้องกับแนวคิดเขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development: ZPD) ของ Vygotsky (1978) ซึ่งชี้ว่าการเรียนรู้จะเกิดได้ดีที่สุดเมื่อผู้เรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าความสามารถปัจจุบันเล็กน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wang et al. (2025) ที่ระบุว่า การออกแบบเส้นทางการเรียนรู้และลำดับเนื้อหาที่คำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สี่ ในมิติของการเรียนรู้ ผู้วิจัยพัฒนาเอกสารการอบรมโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้และทักษะที่ผู้เรียนต้องการพัฒนา ร่วมกับกรอบมาตรฐาน CEFR และแนวการทดสอบของ MJU-DEEP เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุมทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด/กึ่งการพูด การเขียน (ไวยากรณ์) และการอ่าน โดยจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากตาม CEFR descriptors แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ระบุว่า การออกแบบหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยยึดกรอบ CEFR ช่วยให้การจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และสามารถเชื่อมโยงมาตรฐานสากลเข้ากับบริบทการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hamid et al., 2025) นอกจากนี้ ในการพัฒนาทักษะการฟัง และการพูด/กึ่งการพูด ผู้วิจัยนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ โดยใช้ VDO คลิปเพื่อฝึกฟังสำเนียงเจ้าของภาษาและการสื่อสารในสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าการใช้สื่อวิดีโอและกิจกรรมเชิงปฏิบัติช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และพัฒนาทักษะการฟัง-พูด รวมถึงช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบ TOEIC ได้อย่างมีนัยสำคัญ (Fachriyah & Badriyah, 2024)

ประการที่ห้า ในมิติของการประเมินผล หลักสูตรใช้การประเมินที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบ CEFR และการประเมินตามสมรรถนะ (standards-based assessment) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Constructive alignment ของ Biggs (1996) ที่เสนอว่าการประเมินผลต้องสะท้อนสิ่งที่หลักสูตรมุ่งพัฒนาอย่างแท้จริง การที่ผลการสอบ MJU-DEEP ระดับ B1 ของนักศึกษาเพิ่มสูงขึ้นหลังการใช้หลักสูตรเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนความสอดคล้องระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับระบบการประเมินในระดับสถาบัน นอกจากนี้ ในด้านการทดสอบ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อสอบเทียบเคียง เช่น TOEIC และจัดกิจกรรมฝึกทำข้อสอบจากตัวอย่างข้อสอบเก่า เพื่อให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับรูปแบบข้อสอบและสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการวิเคราะห์ข้อสอบ TOEIC โดยอิงระดับ

CEFR ช่วยสนับสนุนการออกแบบสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทั้งการพัฒนาทักษะภาษาและการเตรียมสอบ (Sameephet et al., 2025)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง (CEFR) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมในเชิงความรู้ด้านภาษา และความสามารถในการใช้ภาษา เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านกรอบแนวคิดของ CEFR จะเห็นได้ว่าการกำหนดผลลัพธ์ การเรียนรู้ในลักษณะสมรรถนะ (can-do descriptors) ช่วยให้การเรียนรู้มีทิศทางที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ CEFR มิได้ทำหน้าที่เป็นเพียงกรอบการวัดผล แต่เป็นกรอบเชิงการเรียนรู้ที่กำหนดความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้น (Council of Europe, 2001, 2020) การที่ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาเพิ่มขึ้นจึงสามารถอธิบายได้ว่าเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนและสร้างความต่อเนื่องของการพัฒนาทักษะภาษาอย่างเป็นระบบ ในเชิงทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา ผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้น สามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดความสามารถเชิงสื่อสาร (Communicative Competence) ของ Canale และ Swain (1980) ซึ่งเสนอว่า การใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการบูรณาการความสามารถหลายมิติ เช่น ความสามารถด้านโครงสร้างภาษา (grammatical competence) และความสามารถด้านสังคมภาษา (sociolinguistic competence) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะเหล่านี้ควบคู่กัน ผ่านกิจกรรมการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองในการทดสอบ และส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่วัดได้เชิงประจักษ์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถอธิบายได้ด้วยสมมติฐานข้อมูลภาษา (Input Hypothesis) ของ Krashen (1982) ซึ่งระบุว่า การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลภาษาที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าความสามารถปัจจุบันเพียงเล็กน้อย ($i+1$) และอยู่ในสภาพแวดล้อม ที่ลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษา หลักสูตรในงานวิจัยนี้ได้ออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ A1 ตามผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถรับข้อมูลภาษาใหม่ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญ

ในมุมมองเชิงหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นยังสะท้อนถึงความสอดคล้องเชิงโครงสร้างระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน (Outcome-based Education)

การที่ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาดีขึ้นจึงมิได้เป็นเพียงผลจากประสิทธิภาพของการสอนในชั้นเรียน แต่เป็นผลจากการออกแบบหลักสูตรที่เชื่อมโยงทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรที่ตั้งอยู่บนฐานการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ใช้กรอบสมรรถนะเป็นเป้าหมาย และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อปฏิสัมพันธ์เชิงความหมาย สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้

4. ดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร

ค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรสามารถสร้างความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงถึงคุณภาพของการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรในภาพรวม โดยเฉพาะในมิติของความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน

เมื่อพิจารณาผลดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรผ่านกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรเชิงระบบ พบว่าหลักสูตร ในงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาโดยยึดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐานของ Tyler (1949) และแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของ Taba (1962) กล่าวคือ การกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ตั้งอยู่บนข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ส่งผลให้การออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลมีความสอดคล้องกันในทิศทางเดียวกัน ในเชิงทฤษฎี ผลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการจัดการศึกษาโดยยึดผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-based Education) ซึ่งมุ่งให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดขับเคลื่อนไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน (Spady, 1994) การใช้กรอบ CEFR ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะช่วยให้ผลลัพธ์มีความเป็นรูปธรรม ตรวจสอบได้ และสามารถใช้เป็นฐานในการออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิด constructive alignment ของ Biggs (1996) ซึ่งเสนอว่าประสิทธิผลของหลักสูตรจะเกิดขึ้นเมื่อวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ หลักสูตรในงานวิจัยนี้ ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกับสมรรถนะตามกรอบ CEFR โดยตรง ส่งผลให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนสามารถสะท้อนออกมาเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าดัชนีประสิทธิผลที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

5. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

จากแบบประเมินพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกมิติที่ประเมิน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ วิทยากร เนื้อหา กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยนำมาอภิปรายดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ความพึงพอใจที่มีต่อวัตถุประสงค์ เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าโครงการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ชัดเจน คือการเตรียมความพร้อมสำหรับการทดสอบ MJU-DEEP อีกทั้ง มีการดำเนินโครงการฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ รวมทั้ง มีการวัดประเมินเป็นระยะแยกตามทักษะเพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงพัฒนาการทักษะความสามารถของตนเอง รวมทั้งการทดสอบก่อน-หลัง การฝึกอบรม นอกจากนี้ นักศึกษายังเห็นว่าโครงการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยดูจากคะแนนสอบหลังฝึกอบรม และการดำเนินกิจกรรมจัดฝึกอบรมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ วัตถุประสงค์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเองสามารถคาดหวังได้เมื่อเรียนรู้ผ่านหลักสูตรแล้ว รวมทั้งความรู้และทักษะที่เป็นผลลัพธ์ของหลักสูตร

ความพึงพอใจต่อผู้สอน (วิทยากร) โดยนักศึกษาเห็นว่าผู้สอนมีความรอบรู้ในเนื้อหา สามารถถ่ายทอดความรู้ และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย รวมทั้ง มีเทคนิค/ วิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหา เช่น Active learning มีการใช้สื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการสอน เนื่องจากการอบรมเป็นการฝึกทักษะภาษา ดังนั้น ในกิจกรรมการเรียนรู้ต้องนักศึกษาได้ปฏิบัติจริงได้ฟังสำเนียงจากเจ้าของภาษาจากคลิป VDO นอกจากนี้ ผู้สอนยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนมีบทบาทในการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังมีบทบาทเป็นเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนทำหน้าที่ออกแบบกิจกรรมให้คำแนะนำ และสนับสนุนผู้เรียนตามระดับความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับสร อินทิแสง และคณะ (2567) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนสูงและมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น โดยนักศึกษาทั้งจากระดับมหาวิทยาลัยและรายวิชาต่าง ๆ รายงานว่าการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนช่วยเสริมแรงจูงใจความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในชั้นเรียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ งานวิจัยในบริบทการเรียนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษายังชี้ให้เห็นว่า การจัดกิจกรรม Active Learning ที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะภาษาและสร้างทัศนคติที่ดีของผู้เรียนต่อการเรียน โดยผู้เรียนสามารถฝึกทักษะฟัง พูด และการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ความพึงพอใจต่อผู้สอนและกระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับสูง (Seemanath & Watanapokakul, 2024).

ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา ซึ่งนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ครอบคลุมทั้งไวยากรณ์และทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้ เนื้อหาได้เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมและสัมพันธ์กัน รวมทั้ง นักศึกษายังเห็นว่าเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์เหมาะสมและเพียงพอต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเวลาในการสอนเนื้อหา และการฝึกแต่ละทักษะภาษาเท่ากัน รวมทั้ง ออกแบบเนื้อหาให้เรียงลำดับขั้นตอนและต่อเนื่องกัน สอดคล้องตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949) ที่ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (หน่วยการเรียนรู้) ต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลาและเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ในการจัดอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความต่อเนื่อง (Continuity) การเรียงลำดับขั้นตอน (Sequence) และการบูรณาการ (Integration)

ความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักศึกษาเห็นว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ และฝึกฝนทักษะ และกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และยังช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และมีทักษะได้ตามความคาดหวัง สอดคล้องกับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและนำไปใช้จริง รวมทั้งการเรียนรู้แบบใช้ภารกิจเป็นฐาน โดยในกิจกรรมการเรียนรู้ได้กำหนดชิ้นงานในแบบฝึกหัดที่นักศึกษาต้องทำซึ่งมอบหมายทั้งงานเดี่ยว งานคู่ และงานกลุ่ม มีการตรวจเช็คงานและวิเคราะห์สรุปร่วมกันทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอน (Richards & Rodgers, 2001; Ellis, 2003) นอกจากนี้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเชิงรุกในการทำกิจกรรม การทำงานร่วมกัน และการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร สอดคล้องกับแนวคิด learner-centered approach และการเรียนรู้เชิงปฏิสัมพันธ์ ซึ่งเป็นหัวใจของการสอนภาษาในบริบทปัจจุบัน (Richards, 2001)

ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ โดยนักศึกษาเห็นว่าเอกสารการอบรมครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP รวมทั้งเห็นว่าเอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ อธิบายชัดเจนและเหมาะสม ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษา รวมทั้ง อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ยังมีความพร้อมและเหมาะสมอีกด้วย

6. ผลการสอบ MJU-DEEP และนัยเชิงนโยบาย

นักศึกษาที่มีอัตราการสอบผ่านการทดสอบ MJU-DEEP ระดับ B1 เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ผลดังกล่าวมีนัยสำคัญในเชิงวิชาการ เนื่องจากการทดสอบ MJU-DEEP เป็นการประเมินสมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่อ้างอิงกรอบ CEFR และใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันในการประเมินความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผลการสอบที่เพิ่มขึ้นจึงสามารถใช้เป็นหลักฐานภายนอก (external criterion) ที่ยืนยันประสิทธิภาพของหลักสูตรได้อย่างมีน้ำหนัก

ในเชิงการประเมินหลักสูตร (curriculum evaluation) ผลการสอบ MJU-DEEP ทำหน้าที่เป็นข้อมูลผลลัพธ์ระดับสถาบัน (institutional-level outcome) ที่สะท้อนความสำเร็จของหลักสูตรในมิติที่กว้างกว่าผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา กล่าวคือ ไม่ได้วัดเพียงความก้าวหน้าภายในบริบทการเรียนการสอนของหลักสูตรเท่านั้น แต่เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนด้วยเครื่องมือมาตรฐานที่เป็นอิสระจากผู้พัฒนาหลักสูตร ผลการสอบที่ดีขึ้นจึงช่วยเสริมความน่าเชื่อถือเชิงวิชาการของข้อสรุปว่าหลักสูตรมีบทบาทโดยตรงต่อการยกระดับสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา เมื่อพิจารณาผลการสอบ MJU-DEEP ผ่านกรอบแนวคิดของ CEFR จะเห็นได้ว่าการที่นักศึกษาสามารถสอบผ่านระดับ B1 เพิ่มขึ้น สะท้อนว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ทั่วไป เข้าใจประเด็นสำคัญของข้อความ และแสดงความเห็นในเรื่องที่คุ้นเคยได้ตามเกณฑ์สมรรถนะที่กำหนด (Council of Europe, 2001, 2020) ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการออกแบบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษาในเชิงการใช้จริง มากกว่าการมุ่งเน้นความรู้เชิงโครงสร้างภาษาเพียงอย่างเดียว ในเชิงกลไก หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม can-do descriptors ของ CEFR และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่การทดสอบ MJU-DEEP ประเมิน กล่าวคือ มีการบูรณาการทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการใช้ภาษาในบริบทการสื่อสารจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความสามารถเชิงสื่อสาร (Canale & Swain, 1980) และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Richards & Rodgers, 2001) การที่ผู้เรียนสามารถสอบผ่านการทดสอบระดับ B1 ได้ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น จึงสะท้อนความสอดคล้องเชิงโครงสร้างระหว่างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินตามมาตรฐาน

นอกจากนี้ ผลการสอบ MJU-DEEP ยังสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิด constructive alignment ของ Biggs (1996) ซึ่งเสนอว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงจะเกิดขึ้นเมื่อวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลมีความสอดคล้องกัน หลักสูตรในงานวิจัยนี้ได้ออกแบบการเรียนการสอนให้มุ่งพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของ MJU-DEEP โดยตรง ส่งผลให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนสามารถถ่ายโอนไปสู่การสอบมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในมิติของนโยบายสถาบัน ผลการสอบ MJU-DEEP ที่ดีขึ้นยังสะท้อนว่าหลักสูตรมีศักยภาพในการสนับสนุนนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัย และสามารถใช้เป็นต้นแบบในการขยายผล (scalability) ไปยังกลุ่มนักศึกษาอื่นๆ ได้ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่ได้มีความหมายเฉพาะในระดับรายวิชา แต่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับสถาบันอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาพร้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้เรียนที่ปรากฏในบทที่ 4 จะเห็นได้ว่าผลการสอบ MJU-DEEP ทำหน้าที่เป็นหลักฐานเชิงยืนยัน (confirmatory evidence) ที่เสริมความแข็งแกร่งให้กับข้อสรุปของงานวิจัย กล่าวคือ ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในบริบทการเรียนการสอนของหลักสูตร แต่สามารถสะท้อนออกมาเป็นสมรรถนะ ที่ได้รับการรับรองด้วยการประเมินตามมาตรฐานสถาบัน

โดยสรุป ผลการสอบ MJU-DEEP ที่เพิ่มขึ้นหลังการใช้หลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR เป็นหลักฐานเชิงวิชาการที่ยืนยันประสิทธิภาพของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งในมิติของความสอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะ ความเที่ยงของผลลัพธ์ และศักยภาพในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยส่วนนี้จึงตอบย้ำว่าการพัฒนาหลักสูตรที่ตั้งอยู่บนฐานทฤษฎีและออกแบบอย่างเป็นระบบสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตรวจสอบได้และมีความหมายในเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1. สามารถนำหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ไปใช้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาในสาขาอื่นๆ
2. ผู้สอนควรใช้ CEFR descriptors เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้รายบทและออกแบบกิจกรรมเชิงสื่อสารตามแนว CLT เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาในสถานการณ์ใกล้เคียงความเป็นจริง
3. ควรส่งเสริมการใช้การประเมินแบบต่อเนื่อง (formative assessment) และการประเมินตนเองของผู้เรียน เพื่อสะท้อนพัฒนาการด้านความสามารถทางภาษาอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ในระยะยาว เพื่อดูความคงทนของความสามารถทางภาษาและการนำไปใช้จริงของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษา
2. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสาขา/ คณะ หรือบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของหลักสูตร
3. ควรศึกษาการบูรณาการ CEFR ร่วมกับแนวทางการเรียนรู้สมัยใหม่อื่น ๆ เช่น Task-Based Learning หรือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานกำกับด้านการอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการใช้กรอบ CEFR เป็นมาตรฐานกลางในการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษและการประเมินผลในระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการพัฒนาครูและอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้ CEFR และการจัดการเรียนการสอนตามแนว CLT อย่างมีคุณภาพ
3. ควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับสมรรถนะภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยในระดับนานาชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2533). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2559). ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา. <https://ir.rmutsv.ac.th/sites/ir.rmutsv.ac.th/files/Eng.pdf>
- จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนัชพร ชัดยิมนต์ และคณะ. (2567). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 4 (5), 271-292.
- พัชรพร ศุภกิจ. (2562). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสิฐ เมธากัทร. (2531). การพัฒนาหลักสูตรอาชีพและเทคนิคศึกษา. (เอกสารคำสอนวิชา 20041 การพัฒนาหลักสูตรอาชีพและเทคนิคศึกษา).กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มารุต พัฒนาผล. (2567). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. (ครั้งที่ 2). ศูนย์กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วรพรรณ กระต่ายทอง. (2558). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล. กรุงเทพมหานคร: องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก.
- สรเสรีญ เลาสถิต. (2567). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะภาษาอังกฤษระดับ B1 ใน

- รูปแบบออนไลน์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 14 (2), 48-56.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ*. <https://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1543> _____ . (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต, สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต และ เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2568). การพัฒนารูปแบบ การบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของ สหภาพยุโรป (CEFR) ระดับมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนเสิงสาง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 9, 116-130.
- สุทัศน์ สังคะพันธ์. (2566). *รูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยใช้สื่อดิจิทัลบูรณาการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. *รายงานการวิจัย*. <https://opsresearch.moe.go.th/all-research/>
- สุมิตร คุณานุกร. (2538). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- อัปสร อินทิแสง และคณะ. (2567). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning). *วารสารวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ศึกษา (JSSE)*, 7(2), 374–383.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for quality learning at university* (4th ed.). Open University Press.
- Brown, H. D. (2007). *Teaching by principles: an interactive approach to language pedagogy* (3rd ed.). Pearson Education.
- _____. (2014). *Principles of language learning and teaching* (6th ed.). Pearson.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1, 1-47.
<http://dx.doi.org/10.1093/applin/l.1.1>
- Council of Europe. (2001). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press.
- _____. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, and Assessment*. https://Council_of_Europe_2018_.Common_European.pdf

- _____. (2020). *Common European framework of reference for languages: Companion volume with new descriptors*.
- _____. (2025). *Common European framework of reference for languages: Companion volume with new descriptors*. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/home>
- EFL Cafe. (2025). *CLT and the CEFR: Aligning English language teaching with global standards*. <https://eflcafe.net/>
- Ferris, D. R. (2011). *Treatment of error in second language student writing* (2nd ed.). University of Michigan Press.
- Fachriyah, E., & Badriyah, R. D. M. (2024). Video project to enhance comprehension of TOEIC material. *Journal of English Language Teaching*. <https://doi.org/10.33394/jo-elt.v10i2.8998>
- Flower, L., & Hayes, J. R. (1981). A cognitive process theory of writing. *College Composition and Communication*, 32(4), 365–387. <https://doi.org/10.2307/356600>
- Grabe, W., & Stoller, F. L. (2002). *Teaching and researching reading*. Pearson Education.
- Hamid, H. A., Wan Fakhruddin, W. F. W., Ahmad Afip, L., & Hamid, M. O. (2025). Navigating global standards in local contexts: A systematic review of CEFR-aligned English language curriculum in the ASEAN region. *Journal of Nusantara Studies*, 10(1), 324–352.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for specific purposes: A learning-centred approach*. Cambridge University Press.
- Hyland, K. (2003). *Second language writing*. Cambridge University Press.
- _____. (2019). *Second language writing* (3rd ed.). Cambridge University Press.
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Pergamon.
- Larsen-Freeman, D. (2008). *Techniques and principles in language teaching* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Laumbourdi, L. (2018). *Communicative language teaching*. Wiley online library. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9781118784235.eelt0167>
- Little, D. (2006). The Common European Framework of Reference for Languages: Content, purpose, origin, reception and impact. *Language Teaching*, 39(3), 167–190.
- Long, M. H. (1996). *The role of the linguistic environment in second language acquisition*.

- In W. C. Ritchie & T. K. Bhatia (Eds.), *Handbook of second language acquisition* (pp. 413–468). Academic Press.
- Marlina, R. (2018). Teaching language skills. https://www.researchgate.net/profile/Roby-Marlina-3/publication/322976448_Teaching_Language_Skills/links/5cd23f5aa6fdccc9dd93937b/Teaching-Language-Skills.pdf
- Mugableh, A. I., & Khreisat, M. N. (2019). Employing TBL and 3PS learning approaches to improve writing skill among Saudi EFL students in Jouf University. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation (IJLLT)*, 2(1), 189-218.
- North, B. (2014). *The CEFR in practice*. Cambridge University Press.
- Ragan, W.B. and Gene D Sheperd. (1977). *Modern Elementary Curriculum*. 5th ed. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge University Press.
- _____. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2003). *Communicative language teaching* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Sameephet, B., Poonpon, K., Pradutshon, N., & Chansanam, W. (2025). Automated vocabulary profiling of TOEIC listening materials: A CEFR-aligned approach for EFL learners. *HighTech and Innovation Journal*, 6(3), 991-1012.
- Seemanath, P., & Watanapokakul, S. (2024). Active learning in English at work: Assessing effectiveness and EFL undergraduate student attitudes. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 17(1), 538–571.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York, NY: Harcourts Brace & World, INC.
- Tyler, R.W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Wang, Y., Luo, X., Miao, Z., & Li, H. (2025). Construction of learning pathways and learning progressions for high school English reading comprehension based on cognitive diagnostic assessment. *Journal of Intelligence*, 13(11), Article 140. <https://doi.org/10.3390/jintelligence13110140>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย

COA No. HS028/68

MUJIRB No. HS026/68

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย (Certificate of Approval)

ชื่อโครงการ: การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามกรอบ CEFR

Project Title: The Development of Enrichment Curriculum to Enhance Students' English Skills Aligned with CEFR

ผู้วิจัยหลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณณิการ์ กาญจนลา

Principal Investigator: Asst. Prof. Dr. Kannika Kanjunda

สังกัดหน่วยงาน: มหาวิทยาลัยแม่โจ้-สภพ เชียงใหม่

Affiliation: Maejo University Phrae Campus

ผู้ร่วมวิจัย: นางสาวฉวย จันทร์

Co-Investigator: Ms. Chaluy Jansri

สังกัดหน่วยงาน: มหาวิทยาลัยแม่โจ้-สภพ เชียงใหม่

Affiliation: Maejo University Phrae Campus

วิธีทบทวน (Reviewed Method): การพิจารณาแบบเร่งด่วน (Expedited Review)

เอกสารรับรอง: เอกสารชี้แจงเข้าร่วมการวิจัย หนังสือแสดงความสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Document Reviewed: Participant Information Sheet, Informed Consent Form and Research Instrument

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ขอรับรองว่าโครงการวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้รับการรับรอง
การพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ ปฏิญญาเฮลซิงกิ
แนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิก และรายงานเบลมอนต์

This is to certify that Maejo University Institutional Review Board has reviewed and approved
the above research protocol based on international guidelines for human research protection including
the Declaration of Helsinki, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)
and The Belmont Report.

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยแม่โจ้
Chairperson Maejo University Institutional Review Board

วันที่รับรองการพิจารณาจริยธรรม: 22 กรกฎาคม 2568

Date of Approval: 22nd July 2025

วันหมดอายุ: 22 กรกฎาคม 2569

Date of Expiration: 22nd July 2026

ภาคผนวก ข ภาพการจัดกิจกรรมฝึกอบรม

การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบ MJU-DEEP สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช (กลุ่มนาร่อง) อบรมวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบ MJU-DEEP สาขาเทคโนโลยีการผลิตส์
(กลุ่มทดลองจริง) อบรมวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 และ 1-3 สิงหาคม 2568 (4 วัน, 30 ชั่วโมง)

ภาคผนวก ค แบบสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

(โครงการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความต้องการหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP การตอบคำถามไม่มีผลต่อการเรียนในรายวิชา หรือการทดสอบใดๆ หากแต่นำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการจัดฝึกอบรมและปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP ต่อไป

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2) ความต้องการหลักสูตร

โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ให้ตรงกับข้อมูลและความต้องการของนักศึกษา หรือเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- อายุ ☐ 19 ปี ☐ 20 ปี ☐ 21 ปี ☐ 22 ปี ☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____
- ศึกษาในสาขาวิชา _____
- นักศึกษาเคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ MJU-DEEP มาก่อนหรือไม่
☐ ไม่เคย ☐ เคย จำนวน _____ ครั้ง
- นักศึกษาประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองในระดับใด
☐ A1 สามารถใช้และเข้าใจประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน
☐ A2 สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน บรรยายประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่นๆ
☐ B1 สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่วๆ ไปที่เป็นหัวข้อที่เคย หรือสนใจ
☐ B2 สามารถใช้ภาษาในระดับดี ใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว
☐ C1 สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องการพัฒนามากที่สุด เรียงลำดับจาก 1-5 (1 คือ อันดับแรก ต้องการมากที่สุด)
 _____ ทักษะการฟัง _____ ทักษะการพูด _____ ทักษะการอ่าน _____ ทักษะการเขียน _____ ไวยากรณ์
- จำนวนชั่วโมงรวมในการฝึกอบรมที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP
☐ 15 ชั่วโมง ☐ 20 ชั่วโมง ☐ 25 ชั่วโมง ☐ 30 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____ ชั่วโมง
- ช่องทางการอบรมที่นักศึกษาคิดว่าเหมาะสม หรือมีประสิทธิภาพ
☐ ห้องอบรม ☐ ออนไลน์ ☐ ผสมผสานทั้งออนไซต์ และออนไลน์
- นักศึกษาคิดว่าการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP มีความจำเป็นหรือไม่
☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น
- มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางอย่างไร หากต้องการให้นักศึกษาสอบผ่าน MJU-DEEP ระดับ B2 ขึ้นไป
☐ ชี้แจงและขอความร่วมมือให้เข้าอบรมและเข้าทดสอบ
☐ ชี้แจงและมีนโยบายที่ชัดเจนโดยกำหนดเป็นเงื่อนไข หรือจัดให้มีการสอบออนไลน์หลายครั้งจนกว่าจะผ่าน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

ตอนที่ 2 ความต้องการ/ จำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

ข้อ	รายการ	ระดับความต้องการ/ จำเป็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทักษะการฟัง						
1	เข้าใจคำศัพท์ วลีพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว และกิจวัตรประจำวันได้					
2	เข้าใจข้อความ/ บทสนทนาสั้นๆ และตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้					
3	เข้าใจประเด็นและรายละเอียดเรื่องราวที่คุ้นเคยในสถานการณ์ต่างๆ					
4	เข้าใจประเด็นหลักและรายละเอียดในบทพูด ประกาศ คำแนะนำ พยากรณ์ ฯลฯ					
5	เข้าใจคำพูด/ การบรรยายที่ยาวๆ หรือความคิดเห็นต่างหลายแง่มุม					
6	เข้าใจคำพูดที่ยาว แม้จะมีลำดับหรือโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน					
ทักษะการพูด/ สนทนา						
7	ถาม-ตอบในประเด็นที่ต้องการ/ หัวข้อที่คุ้นเคย					
8	สนทนาเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน หรือเหตุการณ์ทั่วไปได้					
9	สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลในหัวข้อที่คุ้นเคย/ การแลกเปลี่ยนทางสังคมสั้นๆ ได้					
10	สนทนาในบริบทที่คุ้นเคยและให้เหตุผลสนับสนุนได้					
11	แสดงความเห็นและเชื่อมโยงสนับสนุนการพูดของตนหรือคนอื่นๆ ได้					
12	ใช้ภาษาได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพเพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคมและอาชีพ					
ทักษะการเขียน (ไวยากรณ์)						
13	เข้าใจและใช้ Part of speech ได้อย่างถูกต้อง					
14	การเลือกใช้ Verb และความสอดคล้องกับประธาน					
15	การใช้ประโยคคำถามประเภทต่าง ๆ yes/ no, wh-question, question-tag					
16	เข้าใจโครงสร้างและการใช้ Tense หลักๆ ได้					
17	เข้าใจโครงสร้างและการใช้ Passive voice					
18	การใช้ประโยคสมมติ และแสดงความปรารถนา (if-clause, wish)					
19	การใช้ Conjunction โดยเฉพาะคำสันธานคู่ เช่น either...or, neither...nor					
ทักษะการอ่าน						
20	อ่านข้อความ/ เรื่องราวและตอบคำถามที่ไม่ซับซ้อนได้					
21	เข้าใจคำศัพท์และใช้ Keyword/ คำอธิบายเพื่อหารายละเอียดของเรื่องราวได้					
22	คาดเดาความหมายคำศัพท์ หรือคำอ้างอิงจากข้อความแวดล้อมได้					
23	จับใจความสำคัญ/ แนวคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้					
24	อ่านเรื่องและค้นหาข้อมูล หรือคำตอบเฉพาะที่ต้องการได้					
25	วิเคราะห์ สรุปข้อมูล/ ตีความเนื้อเรื่องเพื่อหาคำตอบที่ต้องการได้					

ข้อเสนอแนะ

.....

ภาคผนวก ง แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ
(โครงการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP การตอบคำถามไม่มีผลต่อการเรียนในรายวิชา หรือการทดสอบใดๆ หากแต่นำข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP ต่อไป

2. แบบประเมินนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ให้ตรงกับข้อมูลและความต้องการของนักศึกษา หรือเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 19 ปี ☐ 20 ปี ☐ 21 ปี ☐ 22 ปี ☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____

3. ศึกษาในสาขาวิชา

4. ช่องทางการรับรู้

☐ ประกาศของมหาวิทยาลัย ☐ อาจารย์แจ้งให้ทราบ ☐ เพื่อนชวน ☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____

5. เหตุผลที่เข้าร่วมการอบรม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ต้องการเตรียมความพร้อมในการสอบ MJU-DEEP ☐ ทบทวนความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ

☐ ต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ☐ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์					
1. โครงการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ชัดเจน					
2. การดำเนินโครงการฝึกอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
3. โครงการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (จากคะแนนสอบหลังฝึกอบรม)					
เนื้อหา					
4. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม					
5. ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งไวยากรณ์และทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน					
6. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมและสัมพันธ์กัน					
7. ครอบคลุมกับระดับรู้ และทักษะ A1 – C1					
8. เหมาะสมและเพียงพอต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP					
9. เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
วิทยาการ					
10. มีความรอบรู้ในเนื้อหา					
11. สามารถถ่ายทอดความรู้ และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
12. มีเทคนิค/ วิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหา เช่น Active learning, สื่อการสอน					
13. กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้					
14. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะภาษา					
15. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น					
กระบวนการ/ กิจกรรมการเรียนรู้					
16. สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
17. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน					
18. มุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ และฝึกฝนทักษะ					
19. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะได้ตามความคาดหวัง					
20. กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ					
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
สื่อการเรียนรู้					
22. เอกสารการอบรมครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
23. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้					
24. เอกสารการอบรม/ สื่อการเรียนรู้ อธิบายชัดเจนและเหมาะสม					
25. เอกสารการอบรม/ สื่อประกอบส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษา					
26. เอกสารการอบรมเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมพร้อมในการสอบภาษาอังกฤษ MJU-DEEP					
27. อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อมและเหมาะสม					
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
28. การทดสอบความรู้ก่อน-หลังการเรียนรู้ เหมาะสม					
29. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาและทักษะ					
30. การวัดประเมินผลความรู้ และทักษะทั้ง 4 ครบถ้วน เหมาะสม					
31. ความรู้/ ทักษะภาษา ก่อน ฝึกอบรม					
32. ความรู้/ ทักษะภาษา หลัง ฝึกอบรม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....